

VENDETIE
op Woensdag, den 27sten Augustus 1862,
voor het Commissiehuis van
Van Riet & Wijveldt,
van eene partij *Provisien in blik,*
welke zullen worden verkocht in kleine kavelingen, geschikt voor huisselijk gebruik.

Voorts:
49 kelders Arak.
64 kelders Genever.
4 kisten Ouwels.
1 partij Crinolines.
25 balen Roodgaren.
Een partij Papier, enz., enz.

Op de Vendutie
van Woensdag 27 Augustus 1862,
zullen worden verkocht:
G S. 2 kisten à 25 Corges Bat-
32/33. tik Sarongs.
beschadigd gelost uit het Ned. Schip *Alcor,*
en
G & S 474/5. 2 Balen à 50 ps. Bedticks.
B. 476. 1 Baal „ 52 „
„ **502/4. 3 Balen „ 55 ps. Blaau-**
we Drills.
„ **505. 1 Baal „ 50 „**
„ **506. 1 „ „ 49 „**
beschadigd aangebracht per het Ned. Schip *Goede*
Verwachting.
(2952)

VAN RIET & WIJVELDT.

Als nog zullen worden verkocht:
op de Vendutie
van Woensdag 27 Augustus
bij
van Riet en Wijveldt,
van & Co. 100 kistjes a 4 dzn.
TBE John Alberty Cognac,
alhier door Zeewater beschadigd aangebracht met het
(2934) *Nederlandsch Schip Alcor.*

VENDETIE
op Donderdag den 28 Augustus 1862,
voor het woonhuis van den WelEd. Heer
W. HUMME,
in *CANG SCOTT,* door
Gebrs. Roselje & Co.,
van
3 spannen goed gedresseerde *Overwalsche*
Wagenpaarden,
1 PALANQUIN, 1 MYLORD,
eenen netten en wel onderhouden
INBOEDEL,
waaronder een Mah. AMEUBLEMENT bekleed
met paarlenbaar, Mah. KLEERKASTEN, BUFFET,
en TAFELS met MARMEREN BLADEN, een ETENS-
TAFEL voor 24 Personen, TOILET- en WASCHTA-
FELS, GLASWERK en PORCELEIN, waaronder een
wit TAFELSERVIEZ voor 24 Personen, goede KROON-
HANG- en TAFELAMPEN. Fraaije SCHILDERIEN
en SPIEGELS, waaronder één van ruim 6 voet hoog.
PLEETWERK, CARPETTEN, PALMANGSCHE en
CHINEESCHE MATTEN, MARTEVANEN, enz., enz.

VENDETIE
op Maandag den 1 September 1862,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdel Gestr. Heer
A. J. P. H. D. BOSCH,
benoemd Resident van *Kodiri,*
op Kebon-Sirih, kant Parapatan, door
Cassalette & Co.,
van eenen netten en slechts wei-
nig gebruikten **INBOEDEL,**
als, EUROPESCHE AMEUBLEMENTEN, groote
SPIEGELS en SCHILDERIEN,
Engelsche Lampen, Tafels en Consoles met witte mar-
meren bladen, Kleerkasten, Waschtabels, IJeren en
Houten Ledikanten, Buffet, Etenstafels, Porcelein- en
Glaswerk, enz., enz. Verder Dispens- en Keukenge-
reedschappen, Martevanen, enz.
**Eene voor dit klimaat ver-
vaardigde Pianino.**
3 spannen goede en deugdzaame Wagenpaar-
den, 1 Rijpaard, hoog 4 voet 2 1/2 duim,
Tuigen, Zadels, enz.
1 Coupé, 1 Vis-à-Vis, 1 Mylord,
1 melkgevende Koe met Kalf, Bloemen in potten, enz.
Zondag te voren 31 Augustus voor een ieder te
bezichtigen. (2909)

Op Maandag den 15 September 1862,
zullen de Ondergeteekenden
Vendutie houden van het
HUIS en den INBOEDEL,
van wijlen den Heer
Th. A. C. VAN KERVEL,
gewezen HAVENMEESTER, op het *Koningplein.*
Specificatie volgt nader.
Het HUIS is inmiddels uit de
hand **TE KOOP.**
(2911) **CASSALETTE en Co.**

VENDETIE
op Maandag en Dingsdag den
8sten en 9den September 1862,
WEGENS VERTREK,
ten huize van den WelEdel Gestrengen Heer
A. RUTERING,
op *KRAMAT,* van eenen
fraaijen en goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
Massief mahonijhouten AMEUBLE-
MENTEN met Velours d'Utrecht
en Marokijn bekleed,
SPIEGELS en SCHILDERIEN,
waaronder verscheiden: in **OLIEVERF,**
MAHONIJHOUTEN CONSOLES en TAFELS met mar-
meren bladen, ETAGERES, Marmeren en Gip-
sen VAZEN, PENDULES met bronzen beelden,
uitmuntende Kroon-, Hang- en
Tafellampen,
DEVENTER TAPIJTEN en ALCATIEVEN,
EENE UITMUNTENDE PIANO
van **Pleyel, Staartstuk,**
bijna nieuw,
eene **PIANINO** van **Pleyel,**
een **MELODIUM** en een
PIANO-ANNEX,
eene groote partij MUZIK, waaronder
de laatste OPERA'S,
Een Mahonijhouten Lessenaar,
Groote Kasten, IJeren Ledikanten, eene
groote Etenstafel,
een zeer fraai
Eet- en Dessert Servies,
GLAS-, ZILVER- EN PLEETWERK.
En verder van:
4 span goedlopende Wagenpaarden.
1 Rijpaard van 4 voet 7 dm.
2 Rijpaarden, Schimmels.
Een ruime Vis-à-Vis uit de fabriek van
Oudart. Een Palankijn.
Een Mylord van *Hermans.*
Tuigen, Zadels, Stalgereedschap,
Martevanen, Bloemen in
Potten, enz., enz.
Op Zondag den 7 September te bezichtigen.
Regeling der Vendutie.
Op Maandag den 8sten
de Paarden, Wagens, Goederen buitens huis en in de
achter-gallerij en
op Dingsdag den 9den
de overige Meubelen.
(2942) **JOHN PRYCE en Co.**

Op de Vendutie
van Maandag den 8 September,
zal alsnog worden verkocht:
EENE FRAAIJE
CALECHE,
uit de fabriek van *HERMANS* te 's Gra-
venhage.
(2945) **JOHN PRYCE en Co.**

De ondergeteekenden ver-
wittigen bij deze, dat zij al-
hier eene zaak geopend heb-
ben in
GALANTERIJEN.
Parfumeriën, Kramerijen,
Garen en Band, enz.,
en dat van af heden bovengenoemde artikelen tot
seer lage prijzen, tegen **Contante** betaling
verkrijgbaar zijn.
W. LOONEN & Co.,
Nieuwpoortstraat,
Naast het magazijn der Heeren
Chaulan, Deelman & Co.
Batavia, 16 Augustus 1862.
(2906)

Op de Vendutie
van Maandag den 15 September 1862,
zullen de Ondergeteekenden
Vendutie houden van het
HUIS en den INBOEDEL,
van wijlen den Heer
Th. A. C. VAN KERVEL,
gewezen HAVENMEESTER, op het *Koningplein.*
Specificatie volgt nader.
Het HUIS is inmiddels uit de
hand **TE KOOP.**
(2911) **CASSALETTE en Co.**

Eenen nieuwen aanvoer:
SULFATE DE QUININE
van **THIBAUMERIJ ET DUBASC, Paris.**
Eau des Carmes
ook genaamd
Eau de Melisse de Carmes
Boyer,
met beschrijving voor den innemer.
REVALENTA ARABICA
goed van **BARRY DU BARRY en Co. London.**
(2885) **CASSALETTE en Co.**

Ontvangen per *Goede Verwachting:*
6 Engelsche Wagentuigen,
van superieure kwaliteit, voor paarden
van 5 voet (15 hands).
4 dito dito Heeren Zadels,
voor idem.
2 dito Dames dito.
(2885) **VAN DEN ABEELLEN en Co.**

Met de laatst aangekomen sche-
pen ontvingen de ondergeteek-
den de volgende
G O E D E R E N:
15 kisten à 1250 rollen keurig Be-
hangselpapier
in alle soorten en voorzien van daartoe passende
RANDEN.
4 kisten Gouden Lijsten
voor ornering van Behangselplafonds en deuren, waar-
onder ook geschikt voor *SCHILDERIJLIJSTEN.*
52 vaten en kisten Fransch Porcelein,
als: Tafelserviezen voor 12 tot 60 personen, effen
wit, gebloemd en met vergulden rand, Theeserviezen
in soorten, Tête à têtes, Dessert- en Déjotner Servie-
zen, witte- en gedecoreerde Waschstellen, enz.
10 kisten Engelsche Lampen voor
Gasverlichting,
in alle mogelijke soorten, Verguld en Gebronsd, als:
KROONEN met 2, 3 en 4 armen, MUURARMEN voor
idem, alles rijk gedecoreerd.
3 kisten Fransche Moderateur-, Hang-,
Tafel- en Muurlampen,
waaronder de zoo gunstig bekende MODERATEUR-
HANGLAMPEN, Porcelein met abatjour van **JOSEPH**
RECOULTRE te Parijs.
Bronzen Pendulen, Statuetten met en zonder
supports, Consoles en étagère or-
namenten.
Echt Engelsche Lampen, als:
450 Hanglampen,
48 Tafellampen,
100 Kantoorlampen,
40 Muurlampen,
22 Kroonlampen van 2, 3, 4, 5 en 6
armen, alsmede een Assortiment met Kristallen Orna-
menten, onder welke laatste Kroonen van 2, 3 en 4
armen.
Een ruim assortiment Schilderijen
in vergulde Lijsten, waaronder vele nieuwe sujetten.
Engelsche Carpetten en Alcatieven,
vierkante en ronde.
Alsmede:
per de Schepen *Ridderkerk* en *Prinses Amalia,*
van:
89 collis prachtige, in *Holland* en *Brussel*
vervaardigde, Mahonijhouten en
Palissanderhouten
MEUBELS,
alles stijl renaissance,
als:
AMEUBLEMENTEN, bekleed met rood en bruin
Velours d'Utrecht, groen-, rood-, bruin- en blaauw-
Marquain Leder, groen en rood Zijden Damast. AMEU-
BLEMENTEN voor Gaanderijen. LEG- en HANGKAS-
TEN, met 2 en 4 deuren, waarbij met deuren van
Spiegelglas. 2 Massief Mahonijhouten LEDIKANTEN.
Gebeeldhouwde BOEKENKASTEN, étagère Kasten, Spie-
gelnissen, Bonheur-du-Jour, Dames Schrijftafels, Wascht-
afels met Marmeren Bladen, compleet, Toiletten Du-
chesse, Consoles, ovale en ronde Tafels met en zonder
Marmeren Bladen, Eettafels, Beddetafels, Knapen met
Marmeren Bladen, Muzijkkastjes, Dames Werktafels,
prachtige Buffetten, Beddeschermen, Nacht- en Zieken-
stoelen, enz., enz.
(2912) **CASSALETTE & Co.**

AUGS. ZEVENBOOM & ZOON,
FABRIKANTEN in
Borstelwerk, Kwasten en
Penseelen, te Amsterdam,
berigten aan HEEREN HANDELAAREN,
dat zij sedert vijftien jaren leveranciers
van verschillende artikelen, hun vak
betreffende, aan Kolonien en Handeldmaatschappij wa-
ren, en alzoo volkomen bekend zijn met alle in ge-
bruik zijnde goederen, en zulks op keuring kunnen
leveren. Zij bevelen zich alzoo bij benoedigdheden aan,
als komende zoo wel in prijs als kwaliteit ruimschoots
met een ieder concurreren. Op franco aanvraag ver-
strekken zij gaarne prijscourant of inlichtingen. (2874)

Gezondheids-Chocolade
van
GEBROEDERS-LOUIT.
Een pak bevat 84 stukken, waaruit men 84 groote
koppen Chocolade kan gereed maken.
De prijs van zulk een pak is / 12.—
Deze Chocolade draagt de naam van Gezondheids-Cho-
colade omdat ze door de Keizerlijke Akademie van
Geneeskunde te Parijs, voor de beste en zuiverste ver-
klaard is, en het gebruik daarvan werkelijk de gezond-
heid bevordert, terwijl men inderdaad bij zulk eene ge-
ringe prijs, zich geen aangenamer, smakelijker en geu-
riger drank kan denken.
Verkrijgbaar bij de Heeren **GEBS. ROSELJE & Co.**
(2926) *te Batavia.*

In Commissie ontvangen:
ENGELSCH WAGENTUIGEN,
met pleet gemonteerd,
BENDIJTUIGEN, met pleet gemon-
do. „ koper teerd.
Hoofdstellen,
Wagen- en Bendij strengn,
Springteugels,
Zadels,
Zweepen en Karwatsen,
Leidselkoord.
(2940) **Gebrs. ROSELJE en Co.**

RAPPÉ SNUIF,
van **REIJNVAAN te Amsterdam,**
bij
WINSSER, DE LANGE & Co.
(2925)

Militaire Societeit Concordia.
VAUXHALL,
op Woensdag 20 Augustus 1862, des
avonds ten 8 ure.
Namens het Bestuur:
De Secretaris:
BRUGMAN.
(2880)

HEEREN LEDEN
worden beleefd verzocht bij gelegenheid
der *Illuminatie in den Tuin,* op WOENSDAG den
20 dezer,
Contant te betalen.
(2881) **C. A. W. CAVADINO.**

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.
R E C E P T I E
in den Tweeden Graad,
op Donderdag den 21 Augustus 1862,
De Secretaris der Loge,
B. V. HOUTHUYSEN.
(2877)

Maatschappij van Toonkunst.
Muzikale Oefening,
op Vrijdag den 22sten Augustus 1862
des avonds ten 8 ure in het lokaal der Societeit de
Harmonie.
Namens de Directie
G. VRIESENDORP.
Secretaris.
(2937)

VAN ARCKEN & CO.,
hebben de eer te berigten,
dat zij hun Atelier en Magazijn ver-
plaatst hebben op *Noordwijk,* tegenover
het *Java-Hôtel,* in het Huis
vroeger bewoond door den
Heer **OLLAND.**
Zij hebben met de laatste Mail en Schepen op
nieuw ontvangen:
eene rijke collectie Bijouteriën,
als: PARURES, DEMI PARURES, BRACELET-
TEN, COLLIERS, enz., enz.
Overschoone Bloedkorallen,
BLOEDKORALEN BRACELETTEN en COLLIERS,
PRACHTIGE TOONEELKJERS.
Eene groote collectie ETAGERE VOOR-
WERPEN.
Een zilveren Theeservies, Koffij-
kan met komfoor, Lepeldoosjes,
Inktkokers, Bekertjes, Ram-
melaartjes, enz., enz., enz.
Door het arriveren van drie hunder vroegere
bedienden uit Europa, kunnen zij voortaan de
REPARATIEN en BESTELLINGEN spoediger uit-
voeren dan vroeger. (2922)

Talrijk zijn de voor de gezond-
heid zoo nadeelige soorten
SELTERSWATER,
welke vooral alhier ingevoerd worden.
Het **Selterswater** dat op last van het Pruisische
Gouvernement onder toezigt van Doctor **STRUVE** te
Keulen, **onvervalscht,** in den handel gebracht wordt,
is daarom in het glas der flesschen, met den naam
van Doctor **STRUVE** gemerkt en alleen verkrijgbaar,
bij de Heeren **WINSSER, DE LANGE & Co., te Batavia.**
(2927)

Ontvangen:
ENGELSCH ZADELS
en de ondervolgende RIJTUIGEN:
1 Calèche,
1 Vis-à-Vis,
2 Coupée's,
2 Milord's,
1 Coupé Clarence,
1 Ligte Reiswagen.
(2935) **CASSALETTE en Co.**

OGER FRÈRES
ontvingen, regtstreeks uit Parijs per
„HENDRIKA” Kapitein BUS,
Een factuur Modewaren,
voor **HEEREN**
COSTUMES, voor **HH. Ambte-**
naren en eene groote keur
KINDERHOEDJES,
van de laatste smaak. (2928)

Versche Smirna VIJGEN.
(2947) **VAN DEN ABEELLEN en Co.**

PHOTOGRAPHIE
H. Lecotey
a l'honneur de prevenir le public, que
son Atelier est ouvert tous les jours.
Pintoe Ayer tegen over de *Benting.*
(2929)

JE M'ENTENDRAI
VAN ARCKEN & CO.,
hebben de eer te berigten,
dat zij hun Atelier en Magazijn ver-
plaatst hebben op *Noordwijk,* tegenover
het *Java-Hôtel,* in het Huis
vroeger bewoond door den
Heer **OLLAND.**
Zij hebben met de laatste Mail en Schepen op
nieuw ontvangen:
eene rijke collectie Bijouteriën,
als: PARURES, DEMI PARURES, BRACELET-
TEN, COLLIERS, enz., enz.
Overschoone Bloedkorallen,
BLOEDKORALEN BRACELETTEN en COLLIERS,
PRACHTIGE TOONEELKJERS.
Eene groote collectie ETAGERE VOOR-
WERPEN.
Een zilveren Theeservies, Koffij-
kan met komfoor, Lepeldoosjes,
Inktkokers, Bekertjes, Ram-
melaartjes, enz., enz., enz.
Door het arriveren van drie hunder vroegere
bedienden uit Europa, kunnen zij voortaan de
REPARATIEN en BESTELLINGEN spoediger uit-
voeren dan vroeger. (2922)

les daar tot stand komt door Britsche wilskracht en ondernemingsgeest van de zijde der volks en onder aansporing en medewerking van het Gouvernement. Zoo is niet alleen het vaste land van Engelsch-Indië voortwaarts gescield, doch ook het eiland Ceylon is in welvaart vooruit gegaan. De zoogenaamde Straits Settlements ontwikkelen zich bij den dag. Singapore, het vroegere onbekende schuilnest van zeevoerers, bekleedt als handelsstad een der eerste plaatsen in het wereldeel Azië. Ten zuiden van onze bezittingen bloeien andere Engelsche nederzettingen op het grootste eiland der aarde, dat met regt gezegd kan worden een Hollandsche naam te dragen, en nu — verrijst ten slotte in eene noordelijke rigting eene nieuwe nederzetting van eene niet minder magtige natie, van een volk geducht wegens zijne wapenfeiten, en vooral te vreezen om zijne ontwakende koloniale politiek en niet minder wegens zijne annexatiezucht. Als de Nederlandsch-Indische Archipel nu nog niet goed omgeven is van kompetende magten, dan weten wij t' niet!

Wij willen hier echter niet in bloote beschouwingen en mijmeringen vervallen, maar zullen eenen vlugtigen blik slaan op de nieuw gevestigde Fransche nederzetting in Cochinchina, waarvan Saigon de hoofdzetel uitmaakt. Dagbladen en tijdschriften hebben ons bereids medegedeeld, hoe eerst Saigon door de vereenigde Fransche en Spaansche troepen in Februarij 1861 is bestormd en ingenomen geworden, welk lot Bien-hoa, de tweede voornaame stad van zuidelijk Cochinchina, in December van datzelfde jaar te beurt viel. Die togt had naar het voorgeven der Fransche staatslieden alleenlijk ten doel de wrede Anamieten te tuchtigen voor het mishandelen en gruwelijk vermoorden van zoo menig Christenleeraar en zendeling, en alzo als wreker der verdrukte menscheid, als handhaever des Christendoms op te treden. Doch al het daarop gevolgde doet wel wezenlijk uitkomen, dat Frankrijk eene duurzame vestiging in Cochinchina op het oog had bij het uitzenden zijner expeditie tot tuchtiging der Anamieten. Slecht is die keus niet ten opzichte van Saigon, want het ligt onmiddelijk aan den grooten handelsweg naar China en Japan en ook is het gemakkelijk van daar handelskommunikatiën te openen, niet alleen met het naburige Singapore en Batavia, maar ook de geheele Oostindische Archipel staat open voor de handelsondernemingen der nietwe Fransche nederzetting. — Saigon biedt dus bij eene doelmatige politiek en verstandige gedragslijn des Franschen Gouvernements alle voorwaarden aan, om door handel eenmaal eene mededingster en van Singapore en van Batavia te worden. Deze plaats, de oude hoofdstad van het onderkoningschap van Kambodja, ligt op vijftig mijlen afstands van kaap St. Jacques, doch van de eigenlijke monding der groote rivier is zij slechts vijf en dertig mijlen verwijderd. Het vaarwater op de rivier is bij bekendheid niet gevaarlijk, daar het, hoewel niet breed, eene vrij groote diepte heeft.

Het voormalig Saigon strekte zich ongeveer voor eene lengte van 2000 ellen langs de rivier uit. Doch hoewel hoofdplaats van Kambodja, was het slechts een ellendig dorp van hutten met atap bedekt. Het tegenwoordige Saigon schijnt als door eene tooverroede te zijn verzeen. Werkplaatsen, kazernen, winkels, kantoren, alles is er verzeen in een betrekkelijk korten tijd. Het kon niet anders of de stad was in den beginne geene aangenamen woonplaats voor burgerpersonen, daar het uitsluitend gezag noodwendig de eenige autoriteit uitmaakte; doch na de eigenlijke vestiging, wanneer orde en rust plaats maken voor woeste oortooneelen, zal Saigon even zeer zijn civiel administratief bestuur erlangen, als elk andere nederzetting en — wie weet of, terwijl wij dit schrijven dit niet reeds is geschied.

Saigon is van drie zijden door water omringd. Ten Oosten vloeit de groote rivier en ten Noorden en ten Zuiden loopen paralel twee kleine spranken, welke zich in de Saigonrivier ontlasten. Alleen dus in het westen is de stad open en breidt zich eene uitgestrekte vlakte uit, die met grafheuvels voorzien is. Overigens is de grond vlak en vertoont geen spoor van heuvelen. Bien-hoa ligt echter hooger en heeft een meer golvenden bodem.

De vruchtbaarheid van den bodem van Cochinchina moet niet achter staan bij die der overige tropenlanden. De vrijgevege natuur brengt er, ook zonder veel arbeid van de zijde des lijen Anamiets, gemakkelijk koffij, suiker, rijst, indigo en velerlei gomsoorten voort. Ook de katoen wil er goed groeijen, en men zegt, dat dit produkt er een zeer gezocht handelsartikel is. Ten minste de Revue Maritime et Coloniale geeft hiervan het volgende op:

In het afgeleopen jaar 1860, derhalve na twee jaren van oorlog, die echter toen weer op nieuw stond uit te breken, heeft beneden Cochinchina op zeer verwijderde markten en niettegenstaande enorme beletselen en moeilijkheden, ongeveer 10,000 à 15,000 pikols ruwe katoen afgezét, zijnde ongeveer 2,000,000 ponden, van welke hoeveelheid er te Saigon 6,000 pikols zijn van de hand gezét.

Op vroegere liberale beginselen in zijne koloniale politiek mag Frankrijk even weinig roem dragen als Spanje en de oude Engelsche en Nederlandsche O. I. kompagnien: Frankrijk kan ook niet zeggen tot nog toe gelukkig met zijne kolonien te zijn geweest: het schijnt alsof de eene natie meer geschikt bezit, om kolonien aan te leggen en te doen bloeijen, dan eene andere.

Echter moet het thans worden erkend, dat Frankrijk ten opzichte van Saigon lessen uit het verleden schijnt te hebben getrokken en een voorbeeld aan de tegenwoordige koloniale politiek wil nemen. Ten minste de rigting van de Fransche denkwijze ten opzichte dezer nieuwe nederzetting is meer in den geest en naar de behoeften des tijds, en het gouvernement heeft onder anderen niet geschroomd aldaar eene publieke veiling van zijne nieuw verkregene gronden te houden, welke maat-

regel zulk eene gunstige uitkomst heeft opgeleverd, dat hij ongetwijfeld zal worden herhaald. Hoe menig behoudend gouvernement zou hierin een gevaarlijk struikelblok zien!

Des te meer kan men het er voor houden, dat de Fransche nederzetting als voor goed gevestigd is te beschouwen, daar onlangs een voordeelige vrede is gesloten tusschen Frankrijk en den keizer van Anam. — Behalve eene schadeloosstelling in geld, waarvan echter het grootste deel aan Spanje is toegewezen, heeft Frankrijk nu wettig volgens kontrakt eene belangrijke aanwinst in grondgebied erlangd, waarvan de provincien Saigon en Bien-hoa wel de voornaamste gedeelten zijn. Doch behalve die aanwinst van eenige landschappen in beneden Cochinchina zal ook Frankrijk zeer veel zedelijken invloed erlangen, door het verschaffen van instruktors en hulpvrouwen aan het leger van den keizer van Anam, die, om zich tegen zijne oproerige onderdanen, de Tonkinzen staande te houden, tot dezen voor hem gevaarlijken stap is overgegaan.

Nu zegt de reeds genoemde Revue Maritime et Coloniale zeer te regt — en dat wel vóór nog het vredesverdrag aan Frankrijk die provincien had afgestaan — onze bezittingen in Cochinchina vormen eene delta, omgeven van diepe stroomen, welke bijna op alle punten toegankelijk zijn voor de grootste schepen, die niet op stroom behoeven te liggen, doch onmiddelijk aan kaaijen liggende, gemakkelijk hunne lading kunnen innemen, zoodat daardoor belangrijke transportkosten bespaard worden. Ook ten opzichte der kultuur zal door toevloed van Chinesche landbouwers het gebrek aan inlandsche werkkrachten zeer gemakkelijk worden verholpen. Het is dus geene overdrevene bewering, dat met een goed begrepen en verstandig exploitatie stelsel deze nederzetting spoedig in bloei en magt zal toenemen.

Nog eene nieuwe vlugt wordt aan deze nederzetting gegeven, en tevens een bewijs geleverd van de ernstige bedoeling van Frankrijk om zijn invloed en gezag voor goed in deze Oostelijke zeeën te vestigen door het daarstellen eener stoombootdienst op uitgebreide schaal.

Zou het Gouvernement van Napoleon III zonder doel zich de groote opofferingen getroosten, met het verlenen van zulk eene belangrijke subsidie aan de Messageries Impériales? Wij gelooven het niet. Doch dit meenen wij als zeker te mogen aannemen, dat Frankrijks invloed door die vermeerdering van relatien, en het daardoor meer bekend worden met lokale toestanden en politieke verhoudingen merklijk zal toenemen, en dat het van dit alles gebruik zal maken — tot eigen voordeel.

En nu — hoe zal onze kolonie zich verhouden te midden van al dat streven van Noord en Zuid, van al dien vooruitgang van West en Oost — want zelfs de Philippijnen gevoelen den indruk van het weer ontwakend Spanje. Zal onze schoone bezitting, ons rijk en prachtig Insulinde dat alles werkeloos aanzien, en blijven zoo lang als het zoo blijven kan? Zal er geen vigoureuse aanstoot worden gegeven ter opwekking van nijverheid, ter aanmoediging van handel en landbouw, en ter vermeerdering van het Europeesch element in Nederlandsch-Indië? Wij hopen het van harte en voor Nederland en voor de kolonie zelve. Beider belang is één, en wanneer dat belang goed begrepen wordt, zijn er overvloedig hulpmiddelen.

De Christelijke Ambachtsschool te Batavia.

Wij hebben van wege de Direktie der genoemde inrigting eene lijst ontvangen van goederen, welke ten behoeve dezer zootuige school zullen worden verloot. De loten zullen zoo mogelijk tot een getal van 400 worden opgevoerd, en zijn gescheiden van allen die mede willen werken tot instandhouding eener inrigting, die zeer goede resultaten belooft op te leveren. Er zullen even veel prijzen zijn als loten, zoodat er geene niet in deze verloting voorkomen. Elk lot kost f 10, en de totale waarde der prijzen zal zoo veel mogelijk gelijk worden gebragt aan de opbrengst der loten.

Wij kunnen niet nalaten onze lezers de deelneming van bovengenoemde verloting aan te bevelen. Immers deze maatregel is door de Direktie der Ambachtsschool genomen tot stijving der beroede kas. Allen dus die zulk eene poging ondersteunen zijn bevoorlijkt aan een loffeljk doel.

Hoewel deelneming in deze voor de verlatene jeugd zoo heilzame inrigting van verschillende zijden is betoond — zelfs van Gouvernementswege — zijn de hulpmiddelen om de school gaande te houden, en om in bestaande en steeds toenemende behoeften er van te voorzien, niet immer voldoende. Geldgebrek verbiedt vaak het openen van kinderen, die men anders met alle welwillendheid een dak en eene nuttige opleiding zou willen verschaffen.

Volgens onze overtuiging verdient dus de Christelijke Ambachtsschool een nog meer algemeen belangstelling dan, zij nu reeds heeft ondervonden.

Lezen wij slechts Art. 2. van het reglement, dan ontwaren wij duidelijk, welke heilzame pogingen er in t' werk worden gesteld om kinderen van Europeesche afkomst, die buiten opleiding en onderrigt in kampongs en elders opgroeijen en omkomen, en dus onder de rubriek *haveloze kinderen* moeten worden gerekend, tot bruikbaar en nuttige leden der maatschappij op te leiden.

Nu kan wel niet gezegd worden, dat de fondsen der school sedert hare oprigting zijn achteruit gegaan, of de medewerking van welwillende belangstellers is verminderd, doch de uitgaven der inrigting vermeerderen elk jaar, door meerdere opname van onderlooze en hulp behoevende zwerwers. Zo is het getal der opgenomen kinderen in 1857 tot 25 aangegroeid, terwijl het op ultimo December 1861 reeds 37 (18 jongens in 19 meisjes) beliep. En gaarne zou de Direktie nog meer verlaten kinderen openen, zoo de fondsen zulks slechts toelieten. Ook zijn de uitgaven eenigzins gestegen door de uitbreiding van eenige vakken van onderwijs, waardoor de kas wel eenig nadeel, doch de jeugd daarentegen een groot voordeel ondervindt.

Wie onzer lezers dus lust gevoelt, om de voorwerpen der verloting te gaan zien, bezoeke de Christelijke Ambachtsschool, wellicht bekruipst hem dan ook de lust om iets meer van deze inrigting te vernemen. Wiesoms eenig geschenk voor de verloting mogt beschikbaar hebben, brenge het daar, en wie een lot begeert neme het!

Ook aan het bureau van den Java-Boed is de gelegenheid opengesteld om loten tot bovengemeld doel te verkrijgen.

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVA.

Den 17den dezer is alhier aangekomen het Nederlandsch schip *Vier Gezusters*, gezagvoerder Bik, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 149 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 1sten Luit. van het 7de regi-

*) Sommige opgaven spreken van drie provincien, andere mededeelingen geven op, dat er zes aan Frankrijk zijn afgestaan.

ment infanterie Gevelaar, medegeleiders de 2de luitenants van dat wapen Bellard, Roos en Neeb. Dit detachement, waarvan één man op reis overleed, heeft zich gedurende den overtocht zeer goed gedragen.

Een korrespondent van het *Samarangsch Advertentie Blad* schrijft uit Salatiga, waar nederzettingen van leveranciers voor het militair departement aldaar hebben plaats gehad, en welke aanleiding schijnen gegeven te hebben tot eenige beschouwingen, onder anderen het volgende:

Het aanhouden der inschrijvings-biljetten zonder dat eerst de inhoud daarvan publiek is gemaakt, is een "fair play" en daarvan kan schromelijk misbruik gemaakt worden door den gene die met het nitrekken der biljetten belast is. Deze toch is in de gelegenheid van met een kleine verandering in de biljetten zijner vrienden hen bepaald tot aannemers te maken, wil hij precies weet tot welk bedrag de anderen hebben ingeschreven. Omdat dit nu zoo gemakkelijk geschieden kan en het natuurlijk ook dikwijls kan voorvallen, dat juist zijne vrienden de laagste aannemers zijn, zoo maken de teleurgestelde gegadigden daarnit al heel gauw op, dat de zaak niet zuiver in zijn werk is gegaan. Waarom ook worden de uitbestedingen niet zoodanig ingerigt, dat staande de zitting kan worden uitgemaakt, in bijzijn van al de gegadigden, wie aannemer is geworden?

Zelfs de schijn dat er geknoeid zou kunnen worden, moest men vermijden.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 16 TOT 19 AUGUSTUS.

JAVA-HOTEL. Bik, van Amsterdam. — De Roever, van Nieuw Castle. — Ouweland, Roos, A. B. Crucey, van Nederland. — Kervel, van Meester. MARINE-HOTEL. Vonck, van Nederland. — Bakker, van Samarang. — De Grooten Familie, van Buitenzorg. — v. d. Burg, van de Reede. A. Schreder, J. M. Smit, van Rotterdam. — M. J. Gajmans, van Batavia. — J. v. Zandwijk, van Indramajoe. — van Rogge, van de Reede.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 16 TOT 19 AUGUSTUS.

Met het Ned. schip *Vier Gezusters*, kapt. J. Bik, de 1ste Luit. van het 7 Reg. Inf. Gevelaar, 2de Luit. Bellard, Roos en Neeb, de heer Schenk benevens 149 onder-off. en manschappen van Rotterdam.
Met het Ned. schip *India*, kapt. C. Vonck, de heer J. M. Mollière van Rotterdam.
Met het Ned. schip *Straat Balië*, kapt. J. P. Bakker, de heer Phitinger tot Tilipap.
Met het Ned. schip *Padang*, kapt. G. A. Nije, de hh. Burger, Hagers, de Groot, Nederburgh, Artzenius, Albrecht, Bannenat, Halkema, Demeline en C. Kraak met Echtg. van Singkawang, Pontianak en Billiton.
Met het Ned. ind. Prins van Oranje, kapt. H. Kramer, de hh. Broekman, Echtg. en 4 kinderen, Lakerveld, de Jong, Echtg. en 4 kinderen, Coenens, J. N. en C. W. Groenewald, Findly, Mervouren van Ingen met 1 kindje en Lintz, Meijourovrouw Valk, adi-ouder-off. Tayet en Z. M. troepen van Soerabaja via Samarang.
Met het Ned. ind. stoomsch. Palembang, kapt. M. H. Munnich, de hh. A. van Brandes, Brugman en B. van der Horst van Samarang.
Met het Ned. schip *Kosmopoliet*, kapt. J. Bouten, de esp. Ing. W. H. Greve en Echtg., de hh. K. M. Botter, Echtg. en kind, B. B. N. Gauthier, van Prehn, Dr. A. J. van Heeckeren, Echtg. en kind, off. van Gez. 2de kl. B. H. Egberts, Merv. de wed. Kooij gek. Muller, Mervouren van C. ten Bramler Sipkes, J. H. J. Kloppeert de Klerk, Visser en du Commun van Rotterdam.

Samarang. — In den namiddag van den 5den Augustus, ten 12 ure, is brand ontstaan in de kampong Kapoeran, die door den wind aangewakkerd, zoodanig in hevigheid is toegeslagen, dat in weinig tijds een 158tal inlandsche woningen, 52 kookhuizen en 6 planken met pannen gedekte huizen in de asch zijn gelegd. Even als altijd heeft men bij deze gelegenheid vele diensten van de burgers genomen, die, op het verzoeken van het ongeval, onmiddelijk hunne werkzaamheden verlieten, om ter plaatsse hulp te verlenen.

Ook de goede diensten van de zijde der militaire autoriteit, het brandspuit-personeel en de politie mogen hier niet onvermeld blijven. Een ieder heeft zich beijverd, om met der daad te toonen, dat het lot dier ongelukkigen hem niet onverschillig was. Daaraan is het ook toe te schrijven, dat de brand geene grootere vernieling heeft te weeg gebragt. De oorzaak van den brand moet onvoorzigtigheid zijn geweest. De schade wordt begroot op pl. m. f. 25,000.

Op den 16den dezer overleed te Oenanang de hoofd-ingenieur, adviseur voor het vak van scheepsbouw in N.-I., C. Scheffer. Zijn afsterven is een trefend verlies voor het gouvernement, dat hem eene reeks van nuttige diensten te danken heeft. Hij was een ervaren en hoogst kundig ingenieur, die zich steeds bereidwillig betoonde om den kommandant der zeemagt met zijn helder oordeel en veel onnavtende kennis ontrent s' lands belangen voor te lichten.

Bangka (Jali). — De gezondheidstoestand der Chinesche inlandsche bevolking in en buiten de hoofdstad van het distrikt Muntok liet veel te wenschen over; in de overige distrikten was hij echter over het algemeen bevredigend.

Rembang. — De pasangrahan ter kaplaats Blimbing, in het regentschap Blora, bestemd tot woning van den demang blangdong, maar wegens gemis aan een pasangrahan voor den opzieners tijdelijk tot woning voor dezen laatste ingerigt, is in den nacht van den 28sten op den 29sten Julij l. geheel afgebrand. Behalve de pasangrahan, welke op f 75 wordt getaxeeerd, zijn door dien brand nog verloren gegaan eenige gouvernements gelden ter somma van f 79,59 1/2 aan koperen en zilverne pasmunt, welke tot een klomp zamen gesmolten zijn; de houten geldkast, waarin deze gelden bewaard werden; 48,06 1/2 pikol rijst en 4,24 1/2 pikol zout, bestemd voor de blangdongs, welke artikelen berekend naar den aannemingsprijs, eene waarde van ruim f 300 hadden en verder nog eenige kleine houtwerken. De opziener, met die kaplaats belast, heeft ten gevolge van het verbranden van een gedeelte zijner goederen eene schade van ongeveer f 250 geleden. De oorzaak van den brand was onvoorzigtigheid.

In den avond van den 15den Julij l., is een gedeelte van eene tabakschuur, gelegen in de dessa Kedondonglor, distrikt Pellem, afdeling Bodjonegoro, toebehoorende aan den tabakskontraktant Douwes Dekker, afgebrand, zijnde het overige gedeelte door spoedig aangebragte hulp gespaard gebleven. De oorzaak van den brand was onvoorzigtigheid.

Omstreeks middernacht van den 15den Julij l., is in de dessa Poole, distrikt Djepon, regentschap Blora, eene tabakschuur, lang 275 rhijlandische voeten en getaxeeerd op eene waarde van f 6000, behoorende tot de particuliere onderaemring van den heer Jansen te Djepon, over eene lengte van 125 voeten afgebrand, zijnde het overige gedeelte door spoedig aangebragte hulp behouden gebleven. Vermoedelijk is de brand gesticht door een Javaan, uit wraakzucht, dat hem zijn loon ad 75 cents door een madoer der onderneming zou zijn onthouden. Het is echter tot nog toe niet mogengeelukken voldoende bewijs voor het vervolgen van den misdadiger te vinden.

In den nacht van den 27sten op den 28sten Julij l., is in de kampong Soekoenan, even buiten de hoofdplaats der afdeling Toean, een hevige brand ontstaan, welke bijna twee uren heeft aangehouden en waarbij 146 huizen met inbegrip van keukens, stallingen, enz. zijnde het eigendom van 60 huizeigenaren, zijn in de asch gelegd. Deschade wordt berekend op ruim f 4000, terwijl de brand welke in het middenhuis van zekeren aldaar wonenden inlander uitbrak, het gevolg is geweest van onvoorzigtigheid van den bewoner.

Samarang. — Op den 28sten Julij l. is brand ontstaan in de woning van zekeren inlander genaamd Dipotroeno van de kampong Poerwodadi, met het ongelukkige gevolg, dat in zeer korten tijd, ondanks alle aangebragte hulp, 33 huizen in de asch zijn gelegd. De schade hierdoor veroorzaakt, wordt begroot op f 1,300.

Kediri. — De nieuwe weg tusschen de distrikten Ngasinan en Kampak (regentschap Trenggalek), ter vervanging van den ouden heweg, is thans voltooid, waardoor men nu het distrikt Kampak zoowel met rijtuigen als met karren kan bereiken, hetgeen vroeger niet het geval was. De bergweg, die ongeveer 500 Rhijl. voet hoog was, is thans vervallen. De nieuwe weg loopt om den berg over een vlak terrein en biedt voor het gebruik geen het minste bezwaar aan.

Benkoelen (Juli). — Op de hoofdplaats Benkoelen is de pokziekte gedurende deze maand toegevoemen; in het geheel werden 62 personen aangetast, waarvan 17 zijn overleden. Aangezien de inwoners van Engano op hun eiland nog geheel leven in hun natuurstaat en van alle geneeskundige hulp verstoken zijn, en in den tegenwoordigen tijd dikwijls vaartuigen van Benkoelen derwaarts ziele, heeft de assistent-resident de noodige maatregelen genomen, ten einde te voorkomen, dat de pokkeel derwaarts worden overgebragt. In de binnenlanden en wel voor-

namelijk in de afdelingen Manna en Ommelanden waren pokken ook toenemende en deed het bestuur al het mogelijk om de bevolking dier streken te doen vacineren of te vaccinieren. Van Kauer werd het berigt ontvangen, dat bij de doossoe Goenoeng Tiga eene waterleiding is gemaakt, waardoor een eene groote uitgestrektheid sawah heeft verkregen. De prijs der rijst bedroeg in de binnenlanden van f 5.— tot f 7 de pikol en op de hoofdplaats van f 4,50 tot f 5,50 de pikol.

In den namiddag van 17 Julij l. raakte op de reede van Benkoelen, bij het opkomen van den vloed, eene prauw pentjalang, komete van Engano en beladen met 16,000 klappers op lager wal, waardoor een gedeelte der lading is verloren geraakt. Den 19den Julij l. had op de hoofdplaats het openbaar jaarlijksch examen plaats van de leerlingen op de gouvernement's lagere school, welke blijken gaven van goede vorderingen. Van Manna is het berigt ontvangen, dat tusschen de inwoners van de doosson Bandar-Agong en Manauw-Semilban, gelegen in het distrikt Kedoerang, een twist is ontstaan, ten gevolge eener huishoudelijke kwestie en dat die twist bereids aanleiding had gegeven tot eenige gevechten. Van bestuurswege zijn de noodige maatregelen genomen, om die oneenigheid volgens de adat van het land te verfeenen.

Lampongsche Distrikten, (Juli). — De rust werd gedurende deze maand niet gestoord. De bevolking was bezig met het schoonmaken van hare koffij- en pepertuinen en het aanleggen van ladangs. Gevallen van koorts, oog- en buifziekte hebben zich in de binnenlanden voortdoo. In de kampong Goenoeng Batin (afdeeling Sepoit) werden 130 personen door buikziekte aangetast, waarvan 8 overleden, 48 op den 28sten Julij onder geneeskundige behandeling bleven en de overigen herstelden. De zieken werden van gouvernementswege van geneesmiddelen voorzien.

Van de aan zee gelegene plaatsen dezer residentie kwamen ter hoofdplaats aan 12 prauwen en vertrokken van daar 29 vaartuigen. Van Java en elders kwamen te Telok-Betong 29 en vertrokken derwaarts 28 vaartuigen. De handel bleef op denzelfden voet. De ingevoerde artikelen bestonden uit: 424 pikol rijst, 25 1/2 kojangs zout, 28,950 gulden aan zilveren munt, 191 koeben en nog diverse artikelen van Oosterschen en Westerschen oorsprong. De uitvoer bestond uit: 84 1/2 pikol gom-ëlastiek, 306 pikols damar, 104 1/2 pikols koffij, 463 pikol peper, 6,600 stuks klappers, 170,000 stuks brodtrotting, 6,690 gulden aan zilveren munt. De marktprijzen waren als volgt:

Rijst de pikol van f 40 tot f 7.—
Gom-ëlastiek de pikol van " 60 " " " 78.—
Peper " 10. " " 13.—
Damar " 10. " " 13.—

Den 9den Julij l. begaf de resident zich op eene inspektie reis naar de afdelingen Boemi-Agong, Toetang Bawang, Sepoit en Sekampong.

De aan den heer B. J. Schipper toebehoorende prauwlandjeng door een Boegines gevoerd en met 118 pikols rijst beladen, vertrok in het begin van Julij van Telok-Betong naar Sekampong. Op de hoogte van de eilanden de Drie Gezusters was de doeragan, ten gevolge van den hevigen wind, gerooiaardt te anderen. Het ankertouw was echter niet bestand tegen de samenwerkende kracht van de door den Zuid-oostwind hoog opgezette zee en den hevigen stroom; het brak en het vaartuig werd in korten tijd op een koraalrif stuk geslagen. De bemanning is gered. De schade wordt geschat op plus min f 2000. Gedurende de maand Julij l. werden in deze residentie 2 tijgers en 29 rhinocerossen gedood, waarvoor aan premier eene som van f 392 is betaald.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, (Juni). — Gedurende deze maand kwamen 8 schepen en 6 prauwen te Bandjermassing aan, motende te zamen 925 1/2 last, en vertrokken, zoo naar Java als elders, 14 schepen en 12 zeeprauwen, te zamen motende 185 1/2 last.

In de maand Junij werd te Bandjermassing aan inkomende en uitgaande regten ontvangen een bedrag van f 5,524.46 1/2. In de vijf eerste maanden van 1862 f 29,638.56 1/2

te zamen f 35,163.04 1/2
In de zes eerste maanden van 1861. f 33,979.36 1/2
meer in 1862 f 1,183.68 1/2

Het zoutdebiet bedroeg 95 koj. 0 pik. 62 1/2
In de vijf eerste maanden van 1862. 437 " 21 " 0
te zamen 532 koj. 21 pik. 62 1/2
In de zes eerste maanden van 1861 438 " 20 " 94 1/2
meer in 1862 94 koj. 20 pik. 93 1/2

De kolendeling te Pengaron was naar omstandigheden van belangrijk. De afvoer naar Bandjermassing bedroeg 229 tijgers te wijl op ultimo Junij nog eene hoeveelheid van 231 ton buitende mijnen lag. Bij de steenkolen-magazijnen te Bandjermassing bedroeg de voorraad steenkolen onder ultimo Junij 791 ton. De gezondheidstoestand op het etablissement was zeer gunstig. In het ziekgeneesticht werden in het geheel 64 man van het mijnpersoneel verpleegd. De bevolking in de Zuid-afdeeling verkeert nog steeds onder den indruk van de in April en Mei plaats gehad hebbende landingen der zeevoerers, waardoor de bewoners der aan de monding der rivier gelegene kampong grootdeels de wijk naar de binnenlanden hebben genomen.

De Djelel zijn zes uit de handen der zeevoerers ontfangen inlanders, van Kangean en Bawean afkomstig, aangekomen Deze lieden zullen zoo spoedig mogelijk naar hunne vroegere woonplaatsen worden teruggezonden. De padi-oogst was in de Zuid-afdeeling geheel afgeeloopen. Te Sampit was hij redelijk geslaagd. In Katingan-Ilir moet bijna volsgang gebrek aan rijst heerschen, zoodat de bevolking zich met gadong en andere aardvruchten moet voeden. Men zocht door rijst-toevoer van Sampit in de behoefte aldaar te voorzien.

Te Sampit werd in de maand Junij aan inkomende en uitgaande regten ontvangen de som van f 257.00
Gedurende de vijf eerste maanden van 1862. " 1,249.00

te zamen f 1,496.00
Gedurende hetzelfde tijdvak in 1861 " 2,670.00
Alzoo minder in 1862 f 1,174.00

Aan zout werd gedebiteerd . . 3 kojangs 12 1/2 pikol
Gedurende de vijf eerste maanden van 1862 25 99 1/2

te zamen 26 kojangs 11 1/2 pikol
Gedurende hetzelfde tijdvak in 1861 20 26 1/2
Alzoo meer in 1862 8 kojangs. 14 1/2 pikol

Celebes en Onderhoorigheden, (Juni). — De gezondheidstoestand was over het geheel bevredigend. Ter hoofdplaats van de afdeling Ooster-distrikten verrigtte men het noodige om vaccine, die aldaar begon uit te sterven, weder in het land te brengen. In de afdelingen Makassar, Noorder en Zuid-afdeeling heerschte over dag eene drukkende warmte, gepaard met vrij sterke Oostelijke en Zuid-Oostelijke winden; er was weinig of geen regen. In de afdelingen Ooster-distrikten, Bonthain vielen daarentegen, vooral in de eerste helft van de maand Junij, zware regens, die vergezeld gingen van hevige winden en de rivieren aldaar buiten hare oevers deden treden. Op Salejer was de weersgesteldheid zacht. In de afdeling Makassar, Noorder- en Zuid-afdeelingen was de bevolking bezig de padi te oogsten. In de bergdistrikten der afdelingen Noorder-distrikten was de padi-aanplant, waarmede gewooneer eerst in Mei een aanvang wordt gemaakt, zoo goed als afgeeloopen; de heerschede droogte was echter schadelijk voor jonge plantsoen. De in de Ooster-distrikten gevallen regen hebben aan den padi-aanplant aldaar veel goed gedaan en hebben de plantsoen van onbeplante velden zeer in de hand. In de afdeling Bonthain had hetzelfde plaats en stond de jonge gewas voordelig. De prijzen der rijst waren in sommige afdelingen nog hoog; onder anderen in Bonthain en Ooster-distrikten was zij f 10 de pikol. In de afdelingen Kasser en Noorder-distrikten was men bij wijze van proef met het aanplanten van djagong en katjang als tweede gewas begonnen. In de Ooster-distrikten, alwaar de bevolking was in de nabijheid der rivieren djagong aan te planten droeg de prijs van dat produkt thans het dubbele van de gewone tijden. Op Salejer hadden de djagong- en gierst-aanplanting de aldaar aangelegde proeftuinen van katoen en door de langdurige droogte veel te lijden. De koffij oogst van de bevolking was nog niet afgeeloopen en werd dat produkt lijks nog in den handel gebragt.

Den 10den Junij j. kwam de gouverneur, vergezeld van den assistent-resident Bakkers en den sekretaris voor de inlandsche zaken, van zijne reis naar Saleijer, Tanah djampa, Bonerate, Kalao, Bima en Sambawa per Z. M. stoomschip Sjindoro te Makasser terug. Op den 13den Junij j. heeft de gouverneur, vergezeld van voornoemde assistent-resident, bij den koning van Goa een partikulier bezoek gebragt, hetwelk deze den 18den daaraan volgende recipieerde. Den 28sten daaraan volgende vertrok de gouverneur, vergezeld van meergenoemde assistent-resident en den sekretaris voor de inlandsche zaken, tot het doen eener inspektie-reis naar Takalar (Zuider-districten) en keerde over het rijk van Goa den 1sten Julij te Makasser terug. Op daartoe door de leenvorstin van Tanette gedaan verzoek zijn haar eenige prauwen toegezonden, ten einde daarmede met hare vassalen naar Makasser op te komen, tot het brengen van de jaarlijks aan het gouvernement verschuldigde hulde; men zou haar aanwezen aldaar benuttigen om de voor haar bestemde gouden medaille uit te reiken.

De handel was gedurende deze maand niet zeer levendig. Van Java en elders kwamen te Makasser aan: 11 rascheperen onder Nederlandsche vlag, 2 rascheperen onder vreemde vlag, 50 inlandsche vaartuigen; en vertrokken: 11 rascheperen onder Nederlandsche vlag, 2 rascheperen onder vreemde vlag, 31 inlandsche vaartuigen.

Table with columns: Aangekomen, Vertrokken, te Makasser, in de Zuider-districten, in de Ooster districten, in Bonthain, in Saleijer. Rows show numbers of arrivals and departures for various vessels and districts.

Gedurende de maand Mei j. liepen in de Ooster-districten binnen 108 en vertrokken van daar 127 prauwen. Den 22sten Junij j. verliet Z. M. stoomschip Madura de reede van Makasser met bestemming naar Soerabaja.

Rionw, (Julij.) — Gedurende deze maand was de weersge steldheid zeer afwisselend. Grootte hitte en veel regen, gepaard met hevige windvlagen, wisselden elkander af. De gezondheidstoestand der bevolking heeft er echter weinig onder geleden. Tot regeling van eenige dienstaangelegenheden in het rijk van Siak en onderhoorigheden verliet de resident op den 19den Julij Tandjong-pinang aan boord van Z. M. stoomschip Reinier Claessen. De handel was vrij levendig. Er kwamen ter reede naar 13 Europeesch getuigde schepen onder Nederlandsche vlag en 28 inlandsche vaartuigen; terwijl vertrokken 13 Europeesch getuigde schepen onder Nederlandsche vlag en 28 inlandsche vaartuigen. De uitvoer van stapelprodukten bestond uit: gambir 12,845 pikols, witte peper 824 pikols, zwarte peper 1,667 pikols, en verder 1,275 stuks matwerk, 2,314 stuks Riouwische steenen, 1,280 stuks houtwerken en 160 stuks boombast, welke moest allen naar Java zijn uitgevoerd. De in uitvoer bestond hoofdzakelijk uit 7,115 pikols rijst. De staud der marktprizen op ultimo Julij was als volgt: gambir 1ste soort per pikol f 7.75; gambir 2de soort per pikol f 7.07; peper (witte) per pikol f 23.80; peper (zwarte) f 15.23; varkensvleesch per pikol f 20.40; klapper-olie per pikol f 31.— agio sp. m. 100 = f 272.—

De inlandsche vaccinatoren van Pangkaipinang en Toboali zijn respectievelijk naar Marawang en Koba vertrokken, om de bevolking hier derde districten te vaccineren. De bevolking hield zich overal bezig met het aanleggen van ladangs. In de kampongs Koerouw en Penjak (district Koba), alwaar de oogst is mislukt en de zeeoovers in de maand Junij j. de nog aanwezige padi hebben geroofd, is thans gebrek aan levensmiddelen ontstaan, waarin echter van gouvernementewege zovoel mogelijk wordt voorzien.

Table with columns: Alzoo minder in 1862, Gedurende de zeven eerste maanden van 1862, Gedurende hetzelfde tijdvak in 1861. Rows show revenue figures for different periods.

Alzoo minder in 1862 . . . f 6,165.35. (Jav. Ct.)

Samarang, 14 Augustus. In de laatst gehouden Algemeene Vergadering van de Afdeling Soerakarta der N. I. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw werd o. a. voorgesteld, om aan het voorstel van den Heer K. F. HOLLE, lid dezer Maatschappij, uitvoering te geven n.l. het verwisselen van zaden, voor Inlandsche zoowel als Europeesche produkten, en het in navolging van genoemden Heer doen aanleggen van vijvers voor de teelt van zoetwater-visch.

Op eene uitmuntende wijze geeft Zed hieraan gevolg, eerst door het zenden van Indigo-zaad, doch thans door het zenden van zaadpadi van de zoo beroemde Carolina Rijst, onlangs door Zed. uit Amerika onvangen.

Daar de leden dezer Afdeling die met de genoemde zaadpadi proeven wenschen te nemen, zich tot bekoming daarvan aan den Heer G. SCHILTAVUS kunnen wenden, zoo zij het tevens wenschelijk, dat het nemen van proeven met de meeste accuratez moge plaats vinden.

Soerabaja, 14 Augustus. Men schrijft ons van Sumanap: Gij klaagt allen en met regt over den slechten gang van het postwezen op Java; wij daarentegen hebben in ons brievenvervoer dezer dagen eene verbetering ondergaan. In plaats van des Zaterdagz kom die nu 's Vrijdags aan.

Paserooan, 13 Augustus. Zaterdag j. den 9 dezer arriveerden alhier de Ingenieur bij de commissie tot de vervoermiddelen J. G. van Gendt, met de opzigtz bij genoemde commissie van der Hart en van Exter, bestemd om het terrein van Soerabaja langs Paserooan en Malang te onderzoeken, in hoe verre die omtrek geschikt is tot het aanleggen van een spoorweg. Reeds Maandag daaraanvolgende is met de opheming begonnen, en naar wij vernemen zal dat werk met spoed voortgezet worden. Deze Heeren arriveerden alhier van Bojohaloe, en zoudt het terrein van af Samarang tot aan die plaats zijn opgenomen en gewaterpaf, wordende nu slechts met den aanvang van het leggen van den weg gewacht, tot de aanvraag om concessie, door de Heeren Fraser, Poolman en Kol, van Nederland zal zijn teruggekomen. (Pas. N. en Ad. Bt.)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleen op Zaterdag den 20sten Augustus 1862, des morgens ten 9 ure, aan het Gouvernements-Hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieve hunne aanvragen om audientie met opgave van titels te rijten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BATAVIA. De 1ste Luitenant-Adjudant, den 13den Augustus 1862. H. W. L. DE KOCK.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAI VAN NEDERLANDSCH-INDIE.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord; Allen, die dese zullen zien of hooren lezen, Salut!

Dat Hij in aanmerking nemende, dat Sandjai, als thans staande onder direkt gouvernementz beheer en daarvan de voordelen genietende, belasting schuldig is, even als andere gouvernementz landen, en gebruik makende van de daartoe bij kabinetz-rescript van 29 Mei 1862, no. 73, verleende magtiging des Konings;

lettende op de artikelen 21, 29, 31, 33 en 58 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie. Hoef gedeevroeden en verstaan: Te bepalen: In Sandjai (Ooster-districten van Celebes), met uitzondering van de berg-districten Maapi en Toeroeng, wordt gerekend van den 1sten Januari 1863 af, op dezelfde voet als in de andere afdelingen van het gouvernement Celebes en onderhoorigheden, gebruurde tiende van het padi-gewas.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinese talen aangeplakt worden.

Gelast en bevelvt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justiciaren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipie naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUTENZORG, den 15den Augustus 1862. L. A. J. W. SLOET, De Algemeene Sekretaris, A. LOUDON.

(Staatsblad no. 87.)

EXTRAKTEN uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

BUTENZORG, den 25sten Augustus 1862. (No. 12.)

(Staatsblad no. 86.)

Herlezen, enz. Is goedgevonden en verstaan: Ten gevolge op het besluit van 22 Julij 1862, no. 15 (staatsblad no. 76), te bepalen:

- 10. dat de sekretaris voor inlandsche zaken te Makasser zal dragen het kostuum voor de sekretarissen van de residentie voorgeschreven;
20. dat, aanvangende met 1 Januari 1863, de inning der belasting van de tiende in het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden zal worden bewerkstelligd door Europeesche beamten;
30. dat in de Noord-districten door de kontroleurs te Panadjem en Segiri, met behulp van een klerk, tevens onder-kollekteur en door een kollekteur te Maros; in de Zuider-districten, door een kollekteur; in Bonthain door den gezagvoerende kontrolleur; in de Ooster-districten, door de kontrolleurs, met behulp ieder van een klerk, tevens onder-kollekteur;

40. dat de 10 pCt. kollekteloo niettemin aan de inlandsche hoofden zullen worden uitgekeerd volgens eene regeling onder de nadere goedkeuring der regering door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden te maken;

50. dat de uitkeering der 10 pCt. in het bijwezen van kontrolleurs of kollektours elk kwartaal of elk halfjaar zal plaats hebben, op magtiging van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, volgens een daartoe door de betrokken autoriteiten (afdeeling-chefs) op te maken en in te dienen verdelings-staat.

Afschrift, enz. Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal: De Algemeene Sekretaris, A. LOUDON.

BUTENZORG, den 18den Augustus 1862. (No. 2.)

Gelezen de missive van den minister van Koloniën, van 27 Janij 1862, La. Apz. no. 6.095; Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan: Krachten magtiging des Konings, te bepalen, dat bij de gouvernementz lagere school te Paserooan een tweede onderwijzer zal worden geplaatst op een traktement van f 100 (een hondert gulden) 's maands, benevens eene indemniteit voor huishuur ten bedrage van f 50 (vijftig gulden) 's maands en 66a tiende aandeel in de schoolgelden.

Afschrift, enz. Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal: De 1ste Gouvernements Sekretaris, A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Mei 1862, no. 90, is de tweede luitenant E. P. A. van Heekeren, van het 2de regiment infanterie, in rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Bij Koninklijk besluit van den 18den Mei 1862, no. 15, zijn benoemd en aangesteld tot tweede luitenant bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie, de fourier W. H. Assums en de sergeant H. W. Mijnders, beide van het 4de regiment, de sergeant W. V. van Erp, van het regiment infanterie, de fourier E. J. Gorter, van het 7de regiment infanterie, alsmede de fourier G. E. J. Schwartz, van het 1ste regiment dragonders.

Bij Koninklijk besluit van den 28sten Mei 1862, no. 23, zijn de tweede luitenants M. L. J. Schell, van het 6de en A. A. van der Bilt, van het 7de regiment infanterie, in rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Civiel Departement.

Ontslagen: Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de assistent der derde klasse bij de indigo-kultuur in de residentie Bagelen B. H. Outhof.

Verleend: Een tweejaarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den algemeenen pakhuismeester te Padang P. J. Werner.

Benoemd: Tot eerste onderwijzer bij de gouvernementz tweede lagere school te Samarang, de eerste onderwijzer bij de gouvernementz derde lagere school te Soerabaja C. P. Sloet.

Tot eerste onderwijzer bij de gouvernementz derde lagere school te Soerabaja, de eerste onderwijzer bij de gouvernementz tweede lagere school te Samarang J. W. Sloet.

Tot kontrolleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden, de kontrolleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang F. E. P. van den Bossche.

Gesteld: Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, de waarnemende aspirant translateur bij het translateurs-bureau voor de Javaansche taal te Soerakarta C. A. Wilkens en A. R. Kraaijenhoff van de Leur, thans werkzaam ter algemeene sekretarie.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BANJOEMASS. Ontslagen: Eervol, uithoofde van vertrek, als lid, B. H. J. Rijks, onder dankbetuiging voor de als zoodniig door hem bewezen diensten.

Benoemd: Tot lid, voor de schoolzaken te Tjilatjap, de kapitein der genie A. W. Egter van Wissekerke.

Goedgekeurd: dat door den Resident van Banda, Is ontslagen: Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid bij de subkommissie van onderzoek uidaar F. S. Sauerbrik, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodniig bewezen diensten.

Marine Departement.

Benoemd: Tot bootsman bij het marine-pakhuus te Batavia, de gewezen eerste zeilmaker in het vaste korps dek- en onderofficieren bij de Koninklijke Nederlandsche marine B. Winters, thans met de waarneming van die be-trekking belast.

ADVERTENTIE.

POSTKANTOOR.

LANDMAIL.

De direktur der produkten en civiele magazijnen brengt ter kennis van het publiek, dat aanvangende met den 1sten October 1862, het vertrek der van hier naar Singapore bestemde mail-stoomers, op den vroeger geregelde voet zal plaats hebben, dat is op den

Isten en 15den van iedere maand.

Op Donderdag den 21sten dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor BANDJERMASSING,

te verzenden met een der stoomschepen van W. Cores de Fries.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Vrijdag den 22sten dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor BENKOELLEN en PADANG,

te verzenden met een der stoomschepen van W. Cores de Fries.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Direktur der Posten te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de Tweede Mailstoomer in Augustus den 30sten zullende vertrekken, Brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te Weltevreden de zullen worden gesloten op

Vrijdag den 20sten dezer,

des avonds ten 8 ure, voor Europa, Amerika, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., benevens voor Banks, Palembang en Riouw.

Oproeping van Debituren en Krediteuren.

In de Jav. Cour. van heden worden oproepen de Debituren en Krediteuren in de navolgende boedeis.

Door de Agenten der Batavische Weeskamer in de Residentie Bantam, in den boedel van wijlen den op dato 31 Julij j. te Sorang overleden kleermaker Juliana Bertrijck.

Door de Gekommitteerden in Opchristen sterfboedeis in de Residentie Bantam, in den boedel van wijlen den op dato 29 Julij j. te Pandeglang overleden chinnes Soeh Lok.

Door de weeskamer te Samarang, in de boedeis van wijlen: Wilhelm Carel Albertus van der Hucht, gepensioneerd kapitein der infanterie, Bruno Crop, Pieter van Orsel, Gerrit van Schaften, Zandveld, (Afrikaan), gepensioneerd militair, August Coeraad Uitterland, Van Geen, (Amboinez), Alida Elizabeth Ship, wed. de Stoop, zonder beroep.

Door de Kommissarissen Singkawang in den boedel van wijlen den adjudant onder-officier L. A. Marabant.

BRITSCHE-INDIE.

De Bombay Gazette eene opgaaft doende van de plaatselijke veranderingen van 1829—1862, deelt mede dat het getal van Europeesche handelshuizen in dat tijdsbestek van 4 tot 45 is geklommen, en dat sedert 1841 het aantal der inlandsche firma's is toegenomen als volgt:

Table with 3 columns: Year, British firms, Native firms. Rows show data for 1841 and 1862 for various cities like Israhelites, Mohammedaanse, Hindoe, Parsische.

Het getal assurantie-maatschappijen was sedert dien tijd (1841) van 27 tot 42 geklommen, terwijl dat der inwoners, Europeanen, Anglo-Indiers en Portugezen van Bombay en Salsette van 459 in 1841 tot 2343 in 1861 was geklommen. Hieronder zijn echter niet begrepen de ambtenaren en de bewoners van buiter-posten, b. v. employés bij de spoorwegen of bij de telegrafe.

Serampore, 3 Julij. Het verheugt ons uit mededeelingen van Straot Malakka te vernemen, dat admiraal Hope op verzoek van de Kamer van Koophandel te Singapore, H. M. stoomschip Pioneer, kapitein Reilly naar Batavia heeft gezonden, om in overeenstemming met het Nederlandsch Gouvernement maatregelen te nemen ter onderdrukking van den zeeroof in de naburige zeeën. Men heeft zich echter tot die medewerking ongezind betoond, iets wat den Nederlanders niet tot eer verstrekt. Doch admiraal Hope had dan maar alleen moeten handelen. (The Friend of India.)

[Deze mededeeling van het Engelsch-Indisch blad is nog al kras. Gaarne wenschten wij in de gelegenheid gesteld te worden om de redenen te kunnen mededeelen, waarom men van de zijde van onze marine niet tot die medewerking heeft kunnen toetreden. Red.]

De Times of India geeft eene beschrijving van de werken der Peninsular and Oriental Company te Mazon nabij Bombay, waaraan eene groote uitgestrektheid wordt gegeven wegens het toenemen van handel en kommunikatie in de Oostelijke zeeën. Deze werken bestaan uit groote dokken, eene fabriek voor stoomwerktuigen, ijzersmederijen en draaijerijen, stoom-houtzaagmoleens, steenbakkerijen en onderscheidene andere werk-plaatsen. In deze inrigting zullen een 60tal Europeesche werktuigkundigen en ongeveer een 11,000 inlandsche arbeiders werkzaam zijn. Voor het inwendig afwerken en beschieten der stoomschepen zullen Chinese schrijfwerkers worden gebezigd. Bij deze groote timmerwerf is nog eene schaapskooi gevoegd, waarin zich een 300 à 400tal Engelsche, Abyssinische en Anstralsche schapen zullen bevinden en er gemest worden ten behoeve der passagiers van de P. en O. kompanie. De maatschappij heeft ten behoeve der dokken 12 acres grond van het gouvernement gekocht, waarvan het grootste deel gedurende den vloed blank stond. Met veel kosten zijn 8 acres daarvan droog gemaakt en door een gemetselden muur van 3000 voet lang tegen het instroomende water bevestigd. Deze werken bestaan uit een prachtig groot dok dat 378 voet lang is. Aan den ingang heeft het eene breedte van 65 en van binnen eene wijdte van 75 voet. Bij vloed staat er 20 voet water. Dit dok zal schepen kunnen bevatten van dezelfde grootte als de Himalaya, de Scotia en Persia. Wanneer dit dok afgewerkt zal zijn, zal het grootste wezen dat in deze wateren bestaat. Ook is het nieuwe ijshuis bijna voltooid, waarin men eene massa van 60 ton zal kunnen bergen, en de toestellen ter vervaardiging van ijs zijn reeds onderweg. Hier te Mazon worden ook alle scheepsbooten gebouwd, welke de stoomvaartuigen der P. en O. kompanie noodig hebben. (The Friend of India.)

SINGAPORE.

Wij hebben thans uit Serawak nadere inlichtingen ontvangen omtrent de Llanon roovers welke door de Scout ontmoet zijn geworden, waaruit blijkt dat dit stoomschip de vervolging wel wat vroeg heeft gestaakt. Ware de jagt op de zeeoovers wel langer volgehouden, hoogst waarschijnlijk zouden zij allen genomen zijn geworden. Op den 13den der vorige maand verscheen de Serawaksche kanonneerboot Badger op de hoogte van Moeke, zee-lende van Bintolee naar Serawak. Kort nadat zij ten anker was gekomen werd een hevige vuur gehoord op de hoogte van van Oya, veroorzaakt door een aanval van twee rooversprauwen op een vaartuig van Oya. Een uur daarna ontwaarde men de twee Llanon vaartuigen welke op de Kust aanhielden. Daar de zeevloed doorbrak, ging de Badger anker op en begon jagt te maken. De heer Hay en eenige andere personen welke van Moeke kwamen, bevonden zich aan boord. De Llanons, de kanonneerboot ziende, hielden stand, doch toen zij binnen schot kwamen en het vuur met haar 19 ponder op hen opende, roilden zij met groote snelheid weg, waarop de Badger hen volgende successievelijk een dertigtal schoten loste, doch de zee-rovers kwamen weldra buiten schot door de kracht hunner riemen. Nu kwam een stoomschip opdagen, waarop de roovers alle krachten inspannen om den wal te bereiken. Dit bewerkstelligden zij ten laatste echter niet zonder zwaar door het geschut van de kanonneerboot te zijn gehavend. De stoomschip immer naderende liet zes sloepen te water, welke hun best deden om de roovers den aftogt te belitten. Doch de zee-rovers hielden hun koers naar den wal stoutmoedig vol en haanden zich een doortogt door de sloepen, waarop zij dapper vuurden met lilla's en klein geweer, en geraakte eindelijk buiten schot. Daar de duisternis inviel verloor men de zee-rovers uit het gezigt, waarop de Scout en de Badger naar Bintolee vertrokken. Het eerstgenoemde schip steyende den volgenden dag naar Laboan, zonder verder het geringste onderzoek naar de zee-rovers te doen. Sedert dien tijd is het door eenige gevangenen, welke de Llanons hadden weten te ontvlugten, bekend geworden, dat de zee-rovers in eene kleine rivier waren binnen geloopt en dat hunne vaartuigen zoo zeer door het geschut van de Serawaksche kanonneerboot hadden geleden, dat zij slechts met groote moeite drijvende werden gehouden. Twee dagen lang bleven zij in hunne schuilplaats. Elke prauw had eene bemanning van 30 koppen en op elk vaartuig bevonden zich ongeveer 50 gevangenen, welke hoofdzakelijk uit Javanen, Boeginezen en lieden uit Pontianak bestonden.

Er werd gezegd, dat onder de gevangenen zich ook de vrouw bevond van Pangerang Bahadara van Soerabaja. Deze twee rooversprauwen hadden Soloh gelijktijdig verlaten met de zes vaartuigen, welke door de Rainbow zijn vernield geworden, doch zich reeds van deze hadden afgezonderd om een afzonderlijken kruistogt te maken. De Llanons die door de Rainbow gevangen genomen zijn en nu te Serawak zich in hechtenis bevinden, hebben de verklaring afgelegd, dat zij het gewaagd hadden zoo openlijk de kust van Borneo af te loopen, omdat daar nooit eenige stoomschepen op wacht worden aangetroffen, hoewel de Spanjaarden er eene menigte bezitten.

Dit feit brengen wij onder de aandacht van de Britsche Maritieme overheid. De Engelsche Zeemacht heeft in de laatste jaren goed gevonden de kust van Borneo geheel onbeschermd te laten, waarvan het natuurlijk gevolg is geweest, dat de zee-rovers hunne vroegere stoutheid hebben verkregen, langs de kust van Borneo strootogten houden en daarbij de nederzetting Laboan tot een hunner rendez-vous plaatsen maken, en van daar hunne zendingen naar Singapore afzenden, om er de belangrijkste gerooftde goederen van de hand te zetten.

Wanneer de kommandant der Britsche zee-macht goed zou mogen vinden om iets tegen de zee-rovers uit te rijten, is het thans zeer gemakkelijk om inlichtingen te erlangen betreffende hunne voornaamste verblijfplaatsen van de gevangenen welke zich thans te Serawak bevinden. In allen gevalle, hopen wij, dat voor 't vervolg een voldoende getal stoomkanonneerbooten langs de kust van Borneo zullen worden gestationneerd, ten einde den zee-rovers den pas af te snijden en den handel te beschermen. Indien zulk een maatregel niet wordt ten uitvoer gebragt, zullen wij weldra hooren, dat Engelsche schepen 't avond of morgen in heden der Llanons zullen vallen. Het gebeurde toch met de Lizzie Webber toont aan, dat zij er niet tegen op zien om ook Europeesch getuigde schepen aan te vallen, wanneer zij er slechts kans toe zien. (Singapore Freepress.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLAND.

Dewijl het wel niet anders kan, of het nieuwe wetsontwerp op de Kultuur ondernemingen in deze kolonie zal de algemeene

ne aandacht en belangstelling trekken, arzellen wij niet onzen lezers genoemd stuk mede te deelen. Zonder thans in bijzondere beschouwingen omtrent geest en strekking van dit dokument te willen treden, merken we slechts in 't voorbij gaan op dat de redaktie er van ons vrij wat duidelijker voorkomt dan 's ministers stuk over de Delftische Akademie.

Misschien komen wij er naderhand meer bepaald op terug. Wetsontwerp op de Kultuur ondernemingen in Nederlandsch-Indie.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de bestaande wetten en bepalingen, die ten doel hebben de voortbrenging en bereiding, alsmede den verkoop en de bereiding van produkten van den landbouw.

Art. 1. Door kultuur-ondernemingen buiten overeenkomst met het Gouvernement worden in deze wet verstaan ondernemingen van Nederlanders, die ten doel hebben de voortbrenging en bereiding, alsmede den verkoop en de bereiding van produkten van den landbouw. Art. 2. De bepalingen dezer wet zijn niet van toepassing op kultuur-ondernemingen: op partikuliere landen; op landen die als woeste gronden verhuurd zijn; in de Vorstenlanden.

Iste AFDEELING.

Van de Kultuur-ondernemingen. Art. 3. Geene kultuur-onderneming mag opgericht of in werking gebragt worden sonder voorafgaande toestemming van het gewestelijk of algemeen bestuur.

Art. 4. Tot het verkrijgen van zoodanige toestemming is de ondernemer verplicht, zich schriftelijk te vervoegen bij het hoofd van het gewestelijk bestuur.

In zijne aanvraag doet de ondernemer naauwkeurige opgave: a. van dessa's, waar de gronden gelegen zijn, welke hij verlangt voor zijne onderneming te bezigen; b. van de dessa's, waar hij produkten van landbouw verlangt op te koopen.

Art. 5. Het hoofd van het gewestelijk bestuur verleent of weigert, in dit laatste geval bij een met redenen omkleed besluit, de toestemming tot het oprigten en in werking brengen eener kultuur-onderneming binnen de twee maanden, nadat de aanvraag bij hem is geschied.

Art. 6. De toestemming wordt alleen geweigerd: 10. wanneer de ondernemer niet in Nederland volgens de wet van 28 Julij 1850 (Staatsblad no. 44), of wanneer de toestemming wordt gevraagd door eene vennootschap, waarvan het bestuur niet bestaat uit Nederlanders volgens de eevensgenoemde wet;

20. wanneer hij volgens de bestaande bepalingen niet bevoegd is tot verblijf in de binnenlanden, noch tot het aangaan van burgerregtelijke verbindtenissen; 30. wanneer hij verlangt voor zijne onderneming gronden te bezigen, die voor de gouvernementz-kultures in gebruik of ingedeeld zijn.

Art. 7. Ingeval het hoofd van het gewestelijk bestuur de toestemming weigert tot het oprigten en in werking brengen eener kultuur-onderneming, kan de ondernemer, bij verzoekschrift in hooger beroep komen bij het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur beslist binnen de zes maanden nadat het verzoekschrift is ingediend.

Art. 8. Bij de toestemming wordt de tijd bepaald, binnen welken de onderneming in werking zal moeten zijn. Daarvoor mag geen langer termijn dan twee jaren genomen worden.

Ingeval de onderneming niet binnen den gestelden termijn tot stand komt, wordt de toestemming beschouwd als vervallen. Deze termijn kan door het algemeen bestuur verlengd worden, bijaldien de ondernemer het bewijs levert, dat betaalden van hooger hand zulke noodzakelijk maken.

Art. 9. De verleende toestemming is persoonlijk, regtverkrigenden of boedelbeheerders verplicht, onder goedkeuring van het gewestelijk bestuur, onmiddellijk in het beheer der onderneming te voorzien. Wanneer zij verlangen de onderneming voort te zetten zijn zij gehouden, binnen drie maanden aan het gewestelijk bestuur een volgens de bepalingen dezer wet bevoegd persoon voor te dragen, aan wien zij verlangen dat de toestemming op nieuw zal worden verleend. Deze termijn kan door het algemeen bestuur verlengd worden, wanneer de erfenamen, regtverkrigenden of boedelbeheerders van den overleden ondernemer aantoonen, dat zij niet bij magte zijn aan de hun onpegeelde verplichting te voldoen.

Art. 10. Ondernemers die hunne onderneming verlangen uit te breiden tot dessa's, niet in hunne aanvankelijke aanvraag genoemd, kunnen daartoe toestemming bekomen.

Tot het verkrijgen der toestemming zijn zij aan dezelfde bepalingen onderworpen als voor het bekomen der toestemming tot het oprigten en in werking brengen eener onderneming.

De bepalingen in art. 8, 11 en 12 dezer wet, betrekkelijk het intrekken eener toestemming, zijn in dit geval van toepassing.

Art. 11. De verleende toestemming kan worden ingetrokken bij een met redenen omkleed besluit van den Gouverneur-Generaal, den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord: a. wanneer de ondernemer gronden van andere dessa's bezigt of produkten opkoopt uit andere dessa's dan die welke in zijne aanvraag zijn vermeld, en waarvoor hij de toestemming van het gewestelijk of algemeen bestuur heeft bekomen;

b. wanneer de onderneming sonder nadere toestemming van het gewestelijk of algemeen bestuur aan een ander in overgedragen, of door een ander wordt beheerd dan de persoon, die de toestemming verkreeg;

c. wanneer niet wordt voldaan aan de verplichtingen bij overlijden van den ondernemer aan zijne erfenamen, regtverkrigenden of boedelbeheerders voorgeschreven;

d. wanneer de ondernemer in gebreke blijft met de voldoening der volgheds de artt. 28 en 29 dezer wet door hem te kwijten bedrijfbelasting;

e. wanneer redenen van politiek belang de intrekking raadzaam doen achten.

Art. 12. In de gevallen, onder litt. a, b, c en d van het voorgaande artikel vermeld, worden de inrigtingen, die tot de onderneming behooren, van wege het bestuur, na voorafgaand afkondiging in de nieuwsbladen, in het openbaar opgeveid, en aan den meestbiedende, mits volgens de bepalingen dezer wet

De overeenkomsten, bedoeld bij alinea 3 in het voorgaand artikel, moeten individueel met de arbeiders gesloten worden.

Overeenkomsten met andere inlandsche hoofden dan de bovengenoemde en oudsten zijn nietig en strafbaar, voor de hoofden met ontslag uit 's lands dienst, en voor de ondernemers met eene geldboete, te bepalen bij eene uit te vaardigen algemeene verordening.

Art. 15. De overeenkomsten tot verhuur van gronden, alsmede tot verhuur van gronden benevens het bewerken en beplanten dier gronden, worden, wanneer zij voor langer dan één jaar gesloten zijn, en vóór dat zij in werking treden, geregistreerd door het hoofd van het gewestelijk bestuur.

Art. 16. De registratie geschiedt binnen de 3 maanden nadat de overeenkomst schriftelijk door den ondernemer daartoe is aangehouden.

Art. 17. De registratie wordt alleen geweigerd, bij een met redenen omkleed besluit, wanneer aan het gewestelijk bestuur blijkt:

1. dat de gronden door hoofden en oudsten der dessa's tegen den bepaalden wil van de daarop recht hebbende verhuurd zijn;

2. dat de verhuurde gronden voor de gouvernementen-kultures in gebruik of ingedeeld zijn;

3. dat de gronden voor onbepaalden tijd of voor langer dan 5 jaren verhuurd zijn.

Art. 18. Ingeval het hoofd van het gewestelijk bestuur weigert de overeenkomst tot verhuur van gronden te registreren, kan de ondernemer bij verzoekschrift in hooger beroep komen bij het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur beslist binnen de zes maanden, nadat het verzoekschrift is ingediend.

Art. 19. De overeenkomsten tot verhuur van gronden, alsmede tot verhuur van gronden benevens het bewerken en beplanten dier gronden, mogen niet voor langer dan voor vijf jaren gesloten worden.

Zij kunnen evenwel na het verstrijken van dien termijn verlengd worden, mits daarentrent de bepalingen, in deze wet vervat voor de aanvankelijke overeenkomst, opgevolgd worden.

Art. 20. Overeenkomsten tot verhuur van gronden en tot verhuur van gronden benevens het bewerken en beplanten dier gronden, welke niet zijn geregistreerd volgens de bepalingen dezer wet, zijn nietig.

De ondernemer, die eene overeenkomst aan registratie onderworpen uitvoert of doet uitvoeren, verbeurt deswege voor elke overtreding eene boete, te bepalen bij algemeene verordening.

Art. 21. De overeenkomsten tot het verrigten van veld- en anderen arbeid worden niet geregistreerd.

Art. 22. Het geven van voorschotten op den huurprijs van verhuurde gronden, op het te verbouwen en te leveren produkt, en op het verrigten van arbeid is geoorloofd.

Art. 23. Het geven van voorschotten op het te verbouwen en te leveren produkt op den voet van art. 13, alin. 2, lit. b, is verboden en wordt voor niet gedaan beschouwd, zoo niet bij het geven en aannemen daarvan tevens door beide partijen de persoon is aangewezen, die, in geval van verschil omtrent de waarde van het produkt, zonder vorm van proces dat geschil in het hoogste ressort zal beslissen.

Art. 24. Boven en behalve de burgerlijke verplichtingen, uit de overeenkomsten en daarop verleende voorschotten geboren, zijn strafbaar volgens algemeene verordening:

a. verhuur van gronden en levering van produkten aan een ander dan aan den ondernemer, van wien voorschot daarop is ontvangen, vóór dat het geheele voorschot is gekweten;

b. het niet verrigten van arbeid, waarop voorschot is ontvangen, voor het bedrag van het voorschot.

De straf, hiervoor bij algemeene verordening te bepalen, wordt niet toegepast wanneer geene klage is ingediend binnen het jaar nadat het voorschot is verleend.

Elke burgerlijke vordering, uit het verlenen en aannemen van voorschotten voortvloeiende, verjaart een jaar nadat het voorschot is verleend.

Geene lijfstraffen mogen ter zake van het niet nakomen van overeenkomsten wegens verhuur van gronden en het verrigten van arbeid toegepast worden.

Art. 25. Geen ondernemer mag zonder voorafgaand verlof van het gewestelijk bestuur overeenkomsten sluiten tot het verrigten van arbeid met inlanders, noch arbeiders in dienst nemen, welke bij de gouvernementen-kultures zijn ingedeeld.

Dit verlof wordt alleen geweigerd bij een met redenen omkleed besluit, ingeval door de toestemming schade kan worden toegebracht aan de gouvernementen-kultures.

Het hoofd van het plaatselijk bestuur beschikt op de deswege aan hem gedane schriftelijke aanvraag binnen de twee maanden nadat deze bij hem is gedaan.

Bij weigering van het gewestelijk bestuur om het gevraagde verlof te geven, kan de ondernemer schriftelijk in hooger beroep bij het algemeen bestuur komen.

Het algemeen bestuur beslist binnen de zes maanden nadat het verzoekschrift is ingediend.

Art. 26. De ondernemer, die zonder verlof overeenkomsten aangaat tot het verrigten van arbeid met inlanders, of arbeiders bezigt, welke bij de gouvernementen-kultures zijn ingedeeld, wordt met eene geldboete gestraft, te bepalen bij algemeene verordening.

Art. 27. De bepaling der huursom bij overeenkomsten tot verhuur van gronden en van het loon bij overeenkomsten tot het verrigten van veld- en anderen arbeid, alsmede van het voorschot, te verlenen op te verhuuren gronden en te verrigten arbeid, wordt aan den vrijen wil der overeenkomende partijen overgelaten.

Het gewestelijk of algemeen bestuur treedt nimmer tusschen beide, hetzij om het bedrag daarvan te doen verminderen, hetzij om dit te doen vermeerdern.

IIIde AFDEELING.

Van de belasting op de kultuur-ondernemingen.

Art. 28. Door den ondernemer wordt jaarlijks eene bedrijfsbelasting aan den lande betaald.

Deze belasting wordt geheven naar het aantal gronden en bouws, die voor de onderneming met produkten beplant worden, en naar het meerder of minder productief vermogen dier gronden en de waarde van het produkt.

De gronden worden daartoe in vijf klassen verdeeld. De aanslag in de belasting geschiedt naar den volgende maatstaf:

voor elken bouw in de eerste klasse	f 15
" " " " " " " " " " " " " " " "	" 12
" " " " " " " " " " " " " " " "	" 10
" " " " " " " " " " " " " " " "	" 8
" " " " " " " " " " " " " " " "	" 6

Het gewestelijk bestuur bepaalt jaarlijks tot welke klasse de gronden behooren.

Art. 29. Voor zooverre ondernemers zich produkten verschaffen door opkoop zonder voorafgaande overeenkomst met den planter, worden zij belast in evenredigheid van de hoeveelheid van het produkt, dat zij elk jaar voor de algemeene markt opkoopen en bereiden.

De aanslag geschiedt alsdan door herleiding van het produkt in de uitgestrekte gronden, welke voor de teelt daarvan geschikt worden benoemd te zijn, en volgens de hoogste klasse van den in het voorgaande artikel aangegeven maatstaf.

Art. 30. De ondernemer, die zich bezwaard acht met den jaarlijkschen aanslag, kan bij verzoekschrift in hooger beroep bij het algemeen bestuur komen.

Het algemeen bestuur beslist binnen de zes maanden nadat het verzoekschrift is ingediend.

Art. 31. De bedrijfsbelasting kan in vier driemaandelijksche termijnen worden gekweten.

Het Hooger beroep ontfent den ondernemer niet van de betaling binnen de gestelde termijnen, behoudens latere teruggave van hetgeen te veel mogt zijn betaald.

Art. 32. Van de gronden, voor kultuur-ondernemingen in gebruik, wordt de belasting, bekend onder den naam van landrente, naar den gebruikelijken maatstaf en op de gewone wijze betaald.

Slot- en overgangsbepalingen.

Art. 33. De ondernemers mogen alle soorten van voortbrengselen teelt en laten teelt en bereiden, behalve papaver.

Art. 34. De ondernemers kunnen zich volgens de bestaande bepalingen verzekeren van het regt van opstal voor de inrigtingen ten behoeve hunner ondernemingen.

Art. 35. Aan geen ondernemer wordt enig voorschot uit 's lands kas verstrekt, noch eenige hulp verleend tot het ver-

krijgen door dwangmiddelen van arbeiders, benodigd voor zijne onderneming.

Art. 36. Ambtenaren hetzij Europeesche, hetzij inlandsche, die bijzondere inkomsten of voordeelen van een ondernemer aannemen, worden gestraft met ontslag uit 's lands dienst.

De ondernemer, die aan ambtenaren zoodanige inkomsten of voordeelen heeft verschafft of aangeboden, wordt gestraft met geldboete en gevangenis volgens algemeene verordening.

Art. 37. De bij de kultuur-ondernemingen bezigde arbeiders kunnen de persoonlijke diensten, waartoe zij verplicht zijn en die niet strekken ten behoeve der gemeenten, noch van de gouvernementen-kultures, afkopen tegen eene door het algemeen bestuur te bepalen som.

Art. 38. Aan hen, die bij de afkondiging dezer wet in Nederlandsch-Indië in het bezit zijn van kultuur-ondernemingen, wordt op hunne aanvraag toestemming verleend om hunne onderneming volgens de bepalingen dezer wet voort te zetten.

De aanvraag tot het bekomen dier toestemming moet geschieden binnen de zes maanden na de afkondiging dezer wet, bij gebreke waarvan de bepalingen van art. 11 en 12 op de nalatige worden toegepast.

Art. 39. Alle met deze wet strijdende bepalingen en met name de publicatie der Indische Regering van 25 December 1835 (*Indisch Staatsblad* no. 50) worden bij de afkondiging dezer wet afgeschaft.

Art. 40. Deze wet treedt in werking op Java en Madura dertig dagen na hare afkondiging, en in de overige bezittingen op een nader door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, in overleg met het Opperbestuur, te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, kollegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Den 29sten Junij is Z. M. de koning van het Loos in de residentie teruggekeerd en heeft den 1sten Julij het Japansche gezantschap in een bijzonder gehoor ontrangen.

Z. M. zal den 10den dezer uit de residentie naar Wiesbaden vertrekken. Z. M. zal vergezeld worden door jhr. F. L. W. de Kock, directeur van het kabinet des konings, HD. sekretaris, den adjudant W. C. baron Snouckaert van Schaenburg en den ordonnans-officier A. J. M. C. baron de Possen.

Z. K. H. prins Hendrik bevindt zich thans te Delft, om aan de akademie-feesten aldaar deel te nemen.

De heer Frans Coenen te Amsterdam is door den koning van Zweden en Noorwegen met de Wasa Orde befijfgid.

Dezer dagen is geregeld de zamenstelling der troepen in het kamp bij Millingen van 9 Aug. tot 3 September. Daaruit blijkt het volgende:

Bevelhebber Z. K. H. de prins van Oranje; chef van den staf, de gen-maj. van Mulken, adj.-chef van den staf, de luit.-kol. le Clercq. Toegevoegd, de kap. Hubar en de 1ste luit. Phaff. Belast met de administratieve dienst, de onderintend. der 1ste kl. van Hees. Toegevoegd, de onderintend. der 2de kl., Rijgerbos Onvans en Menningh. Belast met de geneesk. dienst, de eerste offic. van gez. der 2de kl. Baum. De bevelhebbers der brigades, enz., zijn: 1ste brigade inf. Gen-maj. Wilbermnick, chef van den staf kap. Westenberg, adj. en waarnem. adj. 1ste luit. Nolkhenius de Man; 2de brigade inf. Gen-maj. Happé; chef van den staf kap. Schuurman, adjunct waarnem. adj. 1ste luit. von Jette. Brigade kavall. Kol. Erzey, chef van den staf kap. van den Star, adjunct en waarnem. adj. 1ste luit. van Helsten. Artillerie-troepen. Luit.-kol. Kellner, een luit. waarnem. adj.

De gemeenteraad te Enschedé heeft besloten tot het uitschrijven eener leening van 100,000 tegen 5 pCt. rente. Daarna werd door eenige leden voorgesteld, in plaats van een uitweg in verbinding met den kunstweg op Hengelo, die weg in verbinding te stellen met den kunstweg naar Oldenzaal, als zijnde verreweg noodzakelijker, vooral met het oog op de ter markt komende landlieden, die thans genoodzaakt zijn de geheele stad door te rijden.

Z. M. heeft *erovol ontslag verleend*, op verzoek, aan den Oost-Indischen ambtenaar mr. J. R. *Coppers*, laatstelijk raadshoofd in het hoogerregts-hof van Ned.-Indië, thans met verlof in Nederland; met toekening van pensioen en onder dankbet.; — *voorts benoemd*: bij het wapen der inf. in Oost-Indië, tot 2den luit. C. F. Engelhard, aan wien bij besluit van 31 Oct. 1861, no. 74, op verzoek, *erovol ontslag uit de milit. dienst* is verleend; tot pred voor Protest. gem in Ned.-Indië F. J. J. Prins, kandidaat bij het prov. kerksbestuur van Overijssel, *overgeplaatst* de 2de luit. F. Cats, van het 1ste reg. inf. en A. F. E. van Dedom van Driesbergen bij de inf. in Oost-Indië.

Men meldt uit Vlissingen: Nadat Zr. Ms. stoomkraket *Medusa* ter reede van Vlissingen was gehaald, is den 30sten Junij eene proefreis gedaan, waaruit bleek is, dat het schip, zoowel als de machine, in alle opzichten uitmuntend voldoet. Den 5den Julij is die bodem naar zee gestoomd, eerst naar Lissabon, vervolgens naar Montevideo en eindelijk naar Batavia. Het état-major is volgenderwijs zamengesteld: kap.-luit. t/z. jhr. F. de Casembroot, kommandant, luit. t/z. 1ste kl. B. L. van Trooijen, 1ste officier; luit. t/z. 2de kl. J. Spanjaard, D. G. E. Wolterbeek Muller, A. J. Thurkou. Adelhorsten overgenomen van Zr. Ms. korvet *Prins Maurits*, J. T. F. de Bruyn, J. van Heerwaarden, E. J. Slous, J. P. J. Lucardie, A. E. Drinkers, J. C. A. Wissel, H. J. de Wal, O. C. A. J. Moreau, W. C. A. Ziegenhert van Rosenthal, H. L. Cadet, J. H. de Bruin, H. de Jong, offic. van gez. 2de kl. C. F. T. Hommel, 3de kl. H. J. Nieuwerkerk, offic. van adm. 2de kl. J. A. Waldeck, scheepsklerken P. J. Roest en L. C. Dühne.

Den 26sten Julij zal van Harderwijk vertrekken en overgaan aan boord van het schip *Baron van Pallandt van Roosendaal*, gezagvoerder A. Hoogenstraten, liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar de O. I., een detachement sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den kap. van het O. I. leger G. F. de Ravallet, medegeleiders de 1ste luit. der inf. F. H. Pourchez, 2de luit. der art. J. F. Kiestra en de 2de luit. der inf. J. C. J. Wentzel, met bijvoeging van den officier van gezondheid 3de kl. H. C. I. F. van Hardenbergh.

Tegen direktoren van Teyler'stichting te Haarlem is eene regtsvordering ingesteld tot vernietiging van die stichting, hoofdzakelijk op grond, dat het testament van den heer Teyler geene erfstelling zou bevatten. Op de pleidooien van mr. A. de Pinto voor de eischers, en van mr. A. S. van Nierop voor Teyler'stichting, had de arr.-regtbank te Haarlem de eischers niet onvankelijk verklaard. Deze, daarvan in hooger beroep gekomen, zijn thans op nieuw afgewezen door het provinciaal regts-hof in Noord-Holland, hetwelk bij gemotiveerd arrest het vonnis van den Haarlenschen regter heeft bekrachtigd.

Het gala-diner bij HH. MM. de koning en de koningin, ter ere van het Japansche gezantschap, heeft den 8sten in het paleis in het Noordeinde plaats gehad. Het bestond uit ongeveer 60 couverts.

Het werd door HH. KK. HH. den prins van Oranje, prins Hendrik, prins en prinses Frederik en prinses Maria bijgewoond.

Behalve het Japansche gezantschap waren aanwezig de ministers, de voorzitters van de eerste en tweede kamer der staten-generaal, de voorzitter van den hoogen raad, de vice-president van den raad van state, de voorzitter van de algemeene rekkamer, de provinciale kommandant, de commissaris des konings dezer provincie, de burgemeester der residentie, de commissie die het Japansche gezantschap vergezelt, het burgerlijk en militair huis des konings en vele hoge staatsambtenaren. Gedurende het diner werden er door de staatsambtenaren van het regiment grenadiers en jagers, onder direktie van den heer Dunkler verschillende stukken uitgevoerd.

HH. KK. HH. prins en prinses Frederik en HD. dochter prinses Maria, begeven zich den 10den uit de residentie naar Berlijn. Ook zullen HH. KK. HH. een bezoek aan het hof van Zweden en Noorwegen afleggen.

De examens der kweekelingen aan 's rijks kweekschool te Utrecht voor militaire geneeskundigen zijn 1 Julij geëindigd; van die van het 4de studiejaar zullen tot off. bevorderd worden bij de landmagt de HH. A. E. Post, P. Schmidt en H. A. Zegers: bij de zemaagt de HH. G. L. Aalbertsberg, C. J. A. de Groot, J. F. Manik, H. Moermans en M. C. Panniers; voer O. I. de HH. A. C. van Beest, F. de Boer, N. A. Bont-huis, A. ten Bosch, H. J. van Geelkerken, W. E. de Jong, H. J. E. Peelen en J. W. T. E. Sikkes.

Van de 12 jongelieden, die deze dagen aan de koninklijke akademie te Delft examens hebben afgelegd voor de be-trekking van civiel-ingenieur, hebben 10 aan de daarbij gestelde

vereichten voldaan, zijnde de heeren: J. C. Estor, A. W. T. Kock, jhr. E. J. P. van Meeuwen, W. H. de Roos, J. H. L. A. von Rosenthal, J. Ruppe van der Voort, C. F. M. H. Schnebelle, J. H. Telders, W. K. M. Vrolijk en P. J. Waller.

Dezer dagen is aan de koninklijke akademie te Delft vol-doeud examen afgelegd voor de betrekking van O. I. ambte-naar 1ste klasse, door de Mrs. in de regten: J. H. Bergsma, A. A. Buiskjes, H. J. Canter Visscher, W. A. Engelbrecht, J. P. F. Filz, W. C. van der Moore, J. Hulshof Pol, J. J. Schnei-ther, W. F. de Vogel, en den doctor in de letteren J. D. Ho-man; en voor de betrekking van ambtenaar der 2de kl., door de heeren: H. J. H. Bekveld, T. G. A. Canter Visscher, H. A. de Geer, W. J. C. Groos, W. L. H. A. Harloff, M. F. Leleboer, C. M. Ketting Olivier, O. A. Burnabij Lautier, K. W. H. Ligtvoet, A. van der Gon Nutscher, G. L. Schultz, J. W. A. van Soest, C. F. M. Stockhausen en W. Voute Jr.

In de onlangs door het departem. van oorlog uitgevaar-digde instructie betreffende de troepenvereeniging is o. a. bepaald, dat het doel dier troepenvereeniging zal zijn *oefening op groote schaal*, dat vóór alles op den voorgrond moet ge-houden worden; zullende in gemeld kam geen andere oefening-plaats hebben dan veldmanoeuvres en zoodanige andere toegepaste oefeningen, als waartoe in de garnizoenen, hetzij door gebrek aan geschikt terrein, of wegens de geringe ge-talsterkte der troepen, de gelegenheid ontbreekt.

Het koloniaal militair Invalidenhuis, dat door groot-moedige schenking van 's konings landgoed *Bronbeek* voor vele oudmilitairen uit de koloniale dienst eene aangename verpleegplaats is geworden, (want het is reeds in dienst gesteld), ontving dezer dagen een onverwacht blijk van be-langstelling. De boekhandelars v. d. Henvell en van Santen te Leyden en M. J. Visser te 's Hage, boden namelijk ge-heel uit eigen beweging eene belangrijke verzameling boek-werken aan, als eerste geschenken voor de bibliotheek van het gesticht.

Het kadettenkamp op de Teteringsheide zal den 15 dezer worden opgebroken en de detachementen kavallerie en artillerie voor de oefeningen der kadets daarbij gedetacheerd geweest, zullen naar hunne garnizoenen 's Bosh en Leyden retourneren.

In den loop dezer maand zullen van Harderwijk vertrekken twee detachementen sterk 150 en 100 onderofficieren en manschappen, van welke het eerste bestemd is voor de Oost-Indische bezittingen, terwijl het laatste zich naar West-Indië zal inschepen.

Gedurende de maand Junij zijn te Harderwijk voor de Overzeesche bezittingen aangenomen 37 manschappen en 2 van het instructie-bataillon.

De Overland-post, loopende tot 14 Mei, is den 28sten Junij hier te lande aangekomen.

ENGLAND.

Het huwelijk tusschen prinses Alice en prins Lodewijk van Hessen is den 1sten Julij te Osborne voltrokken. De daaraan verbonden ceremonien hadden volgens den uitdrukkelijken wensch der koningin slechts een huiselijk karakter. Voorts waren behalve eenige aanzienlijke gasten, de kroonprins van Pruisen, de prins en prinses Augusta van Saksen-Coburg, de hertog en hertogin van Saksen-Coburg en Gotha, de prins en prinses Karel van Hessen, prins Hendrik en prins en prinses Willem van Hessen bij de plechtigheid tegenwoordig. De aartsbisschop van York heeft, uithoofde van de ongesteldheid van den aartsbisschop van Canterbury, het huwelijk ingezegend. De jonggehuden zullen, na eenigen tijd te Frogmore te hebben vertoefd, zich naar Darmstadt begeven, alwaar bereids een paleis voor hunne receptie wordt geroed gemaakt.

Een treurig geval treft de koninklijke familie door den vroegtijdigen dood van den algemeen geachtten majoor-generaal Robert Bruce, de gouverneur van den prins van Wallis. De ge-neraal die, gelijk men weet, den prins op zijn uitstapje naar het Oosten vergezelde, verkeerde sedert zijn terugkomst alhier in een zeer ziekelijke toestand, tengevolge van een koorts, die hij te Konstantinopel had opgedaan. Niettegenstaande de teedere zorgen van zijne betrekkingen en de hulp der voornaamste Engelsche geneesheeren, bezweek hij gistoren ten huize van zijne zusters. De overledene was een broeder van lord Elgin, den tegen-wooldigen onder-koning in Indië, en was tevens afstammeling uit de regte lijn van den vermaarden Robert Bruce van Schot-land. Na gedurende ongeveer 30 jaren, zoowel in het leger als in de diplomatieke wereld, aanzienlijke posten te hebben be-kleed, werd hij in 1858 door prins Albert tot gouverneur van den prins van Wallis benoemd.

De *John o' Groats Journal* meldt, dat zekere William Loutitt, te Barrock, die van zijne kindeheid af blind is, zonder eenige hulp van een ander, twee of drie kleine visschersbooten heeft gebouwd, die den bekwaamsten scheepbouwmeester er zou-den aandoen. De laatste door hem voltooide boot is groot genoeg, om met zes personen ter vischvangst te worden uitgezonden.

In het jaar 1861 zijn 18,935 landverhuizers uit het Vereenigd Koninkrijk naar Australië vertrokken.

FRANKRIJK.

De laatste deelen van de *Misérables** zijn uitgekomen; men zegt, dat men het aan den keizer te danken heeft, dat zij niet in beslag zijn genomen; Z. M. zou begrepen hebben, dat een dussandig verbod het aantal lezers van het boek eerder zou vermeerdern dan verminderen.

Het hof van cassatie heeft het arrest van het hof van Douai, waarbij de heer Mirès vrijgesproken is, in het belang der wet geassocieerd. Het hof van cassatie heeft uitgemaakt, dat de feiten die als bewezen zijn aangemerkt, eseroquerie daartstellen. Het hof heeft verder de beslissing van het hof van Douai geassocieerd, volgens welke Mirès niet vervolgbaar is wegens het uitbetalen van fictieve dividenden.

Parisi, 5 Julij. Frankrijk heeft weder een zijner groote staats-mannen en geleletterden verloren. De hertog Pasquier is eers-teren overleden. Etienne Denis Pasquier, oud-minister, oud-voorzitter van de kamer der pairs, oud-kanselier van Frankrijk, lid der franse akademie, was geboren 22 April 1767 en be-reikte alzoo den ouderdom van 95 jaren. Uit zijn huwelijk met de weduwe van graaf de Rochefort, gesloten tijdens het schrik-bewind, zijn geen kinderen gesproten. Zijn achterneef, d'Andiffret-Pasquier, erfte het vermogen en den hertogelijken titel van den overledene. Naar men zegt zal de heer Duflaire den heer Pasquier als lid der akademie opvolgen.

Dezer dagen is krachtens een besluit van den minister van oorlog het gebruik van naaimachines bij het franse leger ingevoerd, als onmisbaar voor de goede en spoedige vervaardi-ging van militaire kleedingstukken, met bepaling dat er minstens één zoodanig werktuig voor ieder duizendtal te kleeden personen zijn moet.

Het zal misschien niet onbekend zijn dat te New-York eene belasting op de crinolines gelegd is; sommige verlangen dat dit voorbeeld hier navolging vinde.

Te Parijs is het gerucht in omloop, dat er een poging ge-daan is, om Victor Emmanuel op te ligten. De koning was op de jacht in de nabijheid van Turin, toen hij zich plotseling door 5 menschen gezag omringd, die uit het bosch te voorschijn waren gesprongen; hij schoot zijn geweer op hen af en wondde er een; op het hooren van het schot zou er een piqueur zijn toe-ge-snel, waarop de misdadigers de vlugt genomen hebben. Op het paleis verhaalde men, dat het dieven waren; anderen echter ge-looven, dat deze aanslag met de politiek in verband staat; hoe het zij, de aanslag wordt door ieder voor even dwaas als misda-dig gehouden, daar men niet begrijpt welk voordeel de opling-ting-des konings aan eenige partij zou verschaffen.

De Russische regering heeft den ambassadeur van Frans II te kennen gegeven, dat hij na 1 Julij niet meer als zoodanig kon worden erkend, daar het erkennen van het koninkrijk Italië door Rusland thans niet gedooft, dat er een gezant van Frans II bij het Russische hof bestaat.

Said-pacha, vice-koning van Egypte, vertrekt den 17den van London naar Cherbourg en Algiers; hij heeft van de keizerlijke regering vergunning gevraagd, deze beide havens te mogen bezoeken.

DUTSCHLAND.

Berlijn, 6 Julij. De receptie van het Perzische gezantschap door den koning op gisteren geschiedde met bijzondere plegtigheid. Het gezanten werden in drie hofrijtuigen van hun hotel afgehaald. Bij het gala-diner ten hove, dat na afloop der audientie gegeven werd, namen alle hier aanwezige leden van het koninklijk huis en onderscheidene voornaame personen deel, en in

de eetzaal was het levensgroot en ten voeten uit geschilderd portret van den shah van Perzië opgehangen. Na afloop van het diner keerden HH. MM. naar Potsdam terug.

Het koninklijk proviandmagazijn te Berlijn is met al-len aanwezig voorraad eene proef der vlammen geworden: alleen de buitenmuren zijn blijven staan. Gelijkwaardig zijn drie achter het gebouw liggende en geladene schepen in brand ge-raakt. De brandweer was genoodzaakt, om al hare krachten tot behoud van de aangrenzende kazernen aan te wenden.

Men zegt dat de schade veel grooter is, dan men aanvankelij meende. Alleen de verbrande granen en andere levens-middelen worden op eene waarde van ongeveer een half mil-lioen thaler geschat, zoodat de staat, daar de gebouwen niet verzekerd waren, eene schade van ca. 800,000 th. heeft.

Benige maanden geleden weerde eene kompagnie van het 45ste reg. infanterie, in garnizoen te Graudenz, haren ka-pitein de dienst, omdat hij de manschappen al te erg mishan-delde. Het militair regts-hof heeft nu de manschappen van die kompagnie, in het geheel 102 man, tot de strafdivisie ver-oordeeld; de meeste tot 4, sommigen, o. a. de onderofficieren tot 20 jaren. De kapitein doet tegenwoordig geen dienst, maar blijft vrij. Men verhaalt staaltjes van de wijze waarop hij de soldaten behandelde, waarvan iemant de haren te beargen rijzen.

Volgens brieven uit Baden Baden is dezer dagen eene jonge en achtenswaardige Russische dame, eene weeze, met ge-weld door agenten uit Stuttgart opgeligt en naar een krank-zinnigengezucht te Kennburg, bij Esslingen gebragt. Men voegt er bij, dat het slagoffer van den maatregel zeer goed bij haar verstand is en men verdient zich in gissingen nopens de ware reden van zulk eene barbaarschheid.

ITALIË.

Te Trapani is eene volksbeweging ontstaan, ten ge-volge dat de bisschop geweigerd had de zonen van Victor Emanuel, die er enige dagen wilden vertoeven, in zijn paleis huivering te verlenen. Het volk kwam in massa op de been en wilde het paleis stormenderhand innemen. De plaatselijke regering heeft gelukkig de rust hersteld, door de verzekering te geven, dat zij een gepast verblijff aan de prinsen verschaffen zou.

Uit Rome wordt gemeld, dat de heer de Lavelette zeer misnoegd is op de pauselijke regering, en gezegd heeft dat Rome de bisschoppen en priesters of Frankrijk afzendt, gelijk Simson de vossen met brandtoortsen aan de staarten op zijne vijanden.

JAPAN.

Ten vervolge van het in ons vorig nummer medegedeelde uit Japan, kunnen wij nog de volgende bijzonderheden aange-ven, waaruit den onrustigen toestand van dat rijk moge blij-ken en tevens de eigenlijke grondoorzaak van die verwikkelingen kan worden gekend.

Benige weken vóór den aanslag op het leven des Engelschen Ministers was het reeds bekend, dat eenige der voornaamste Damos of edelen groote neiging aan den dag hadden gelegt voor eene omkeering in de bestaande orde van zaken, waarvan het doel de verdringing der vreemdelingen was. Daartoe zouden eenige vreemdelingen moeten vermoerd en de overigen in gijzeling worden gehouden. Het eigenlijke geval is hier, dat het Féodale stelsel in Japan in den volsten zin des woords voorheerschend is. Het land is overbevolkt en de instelling van den zelfmoord doet een menschenleven als weinig of niets achten. De Damos bezitten talrijke volgelingen of beter gezegd legerbenden, en sommigen hunner onderhoorigen zijn zoo ge-heel en al aan de belangen hunner meesters verknoot, dat zij onvoorwaardelijk hun leven voor hunne Hoofden veil hebben.

De moordenaar die den aanslag op het leven van den Britsheu minister maakte, was ongetwijfeld een aanhanger van een der Damos, welke den Vreemdelingen vijandig zijn, en die er in geslaagd was, een zijner volgelingen als wachter te doen aan-stellen ter bewaking der Engelsche legatie.

Onlangs heeft een aantal Damos aan de regering eene offi-ciele mededeeling gedaan, dat eene menigte hunner onderhoor-igen waren gedeserteerd. Daarbij werd niet onduidelijk te ken-nen gegeven, dat deze lieden zich onderling hadden verbonden, om de vreemdelingen om hals te brengen. — Ongetwijfeld is er bij het Gouvernement en ook in de zamenleving eene sterke partij, welke den vreemdelingen genegen is, doch de Damos van van de tegenovergestelde richting zijn niet minder magtig en stout. Gelooftwaardige mededeelingen doen het voor uitgemaakt houden, dat zij zich inderdaad hebben verbonden tot de uit-drijving der vreemdelingen.

De oorzaak dezer vijandige gezindheid jegens vreemdelingen is tweeledig. 1o. De voordelen, welke de handel met de vreem-de natien afwerpt, strekken hoofdzakelijk om de magt der regering te versterken, iets wat de Edelen als aanhangers van het Féodale stelsel ongaarne zien. 2o. Vreemde handel ver-veft den handelstand en de arbeidende klasse, die natuurlijk met het Gouvernement gemeene zaak maken tegen de aanmatgingen van den adel.

Het Féodale stelsel vindt dus in de opkomende standen zoowel physisch als moreel een ged

SCHIEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgeseild.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGVOERDEES, VAN, NAAR. Lists ship arrivals from various ports like Surabaya, Batavia, and Semarang.

Aangekomen schepen te Batavia.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGVOERDEES, VAN, AGENTEN. Lists ship arrivals to Batavia with agent names like Cezard & Co.

Vertrokken schepen van Batavia.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGVOERDEES, NAAR. Lists ship departures from Batavia to various destinations.

In lading liggende schepen te Batavia.

Table with columns: VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGVOERDEES, BESTEMMING, AGENTEN. Lists ships in cargo at Batavia with their destinations and agents.

Aangekomen schepen te Samarang.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCH., GEZAGV., VAN, DATUM. Lists ship arrivals to Samarang.

Vertrokken schepen van Samarang.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCH., GEZAGV., NAAR. Lists ship departures from Samarang.

In lading liggende schepen te Samarang.

Table with columns: VLAG, NAMEN DER SCHEP., GEZAGV., BESTEMM. Lists ships in cargo at Samarang.

Aangekomen schepen te Paseroean.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCH., GEZAGV., VAN. Lists ship arrivals to Paseroean.

Vertrokken schepen van Paseroean.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCH., GEZAGV., NAAR. Lists ship departures from Paseroean.

In lading liggende schepen te Paseroean.

Table with columns: VLAG, NAMEN DER SCHEP., GEZAGV., BESTEMM. Lists ships in cargo at Paseroean.

Aangekomen schepen te Soerabaja.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGV., VAN. Lists ship arrivals to Soerabaja.

Vertrokken schepen van Soerabaja.

Table with columns: DATUM, VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGV., NAAR. Lists ship departures from Soerabaja.

In lading liggende schepen te Soerabaja.

Table with columns: VLAG, NAMEN DER SCHEPEN, GEZAGV., BESTEMM. Lists ships in cargo at Soerabaja.

Aangekomen.

CHERIBON. 13 Ang. Ned. bark Johannes Hendrikus... INDRAMALJOE. 13 Ang. N. I. schoon, Marianna... PERKALONGAN. 10 Ang. N. I. bark Diederik...

Vertrokken.

BANTAM. 7 Ang. N. I. brik Boersel Karin, Said Honeiman... CHERIBON. 9 Ang. N. I. bark Haplo, Kwee Dintjeng... INDRAMALJOE. 31 Ang. N. I. schoon, Eric Cheribon...

HANDELSBERIGTEN.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 26 Junij tot 8 Julij 1862.

TABAK. Te Amst. werden bij inschrijving verkocht: 585 Pa. Java KL ex Electra, tot om 25 es. 204 " " SS " Julie Claire, tot om 25 es.

THEE. De te Rotterdam liggende aangelegte lading Oude Thee, per Thames, is op 3 Julij in veiling verkocht.

Hiervan zijn: No. 102 tot 184 van 98 tot 127 cents. No. 184 tot 188 van 137 tot 160 cents.

HUIDEN. In de te Amst. op 22 Junij plaats gehad hebbende veiling, werden gedeeltelijk verkocht: 2000 O. I. van 24 a 40 en 8368 do. van 16 a 38 es.

METALEN. Banca tin. De op 25 Junij door de N.H.M. in veiling aangeboden 154,122 Pakketten werden voor 67 1/2 per 50 kilo, met 30 s korting op de orders, verkocht.

Voorspel op Cadullen bij de N.H.M. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 30 April. 33755 31046 33155 33266 33304

Aankomsten bij de N.H.M. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1ste kwartaal. 20842 26019 18376 23760 17905

In 1862 en 1863 werd de N.H.M. veiling op 26 Junij tot in 1860, 1861 en 1862 in Junij gehouden.

MANUFACTUREN. De genoteerde prijzen zijn als geheel nominiaal te beschouwen. Tegenwoordig worden er veel lichtere kwaliteiten verkocht...

